

Eiropas Savienība
Reģionālā politika

Reģioni ekonomiskām pārmaiņām

LV

Konkurētspējas veicināšana ar inovatīvām tehnoloģijām, izstrādājumiem un veselīgām kopienām

2007. gada marts

Kontaktinformācija

Eiropas Komisija, Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts

Nodaļa 01 – Informācija un saziņa

Thierry Daman

41, avenue de Tervuren, B-1040 Brussels

Fakss: (32-2) 296 60 03

E-pasts: regio-info@ec.europa.eu

Interneta vietne: http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy_en.htm

ISBN 92-79-04539-3

© Eiropas Kopienas, 2007

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Iespiests Beļģijā

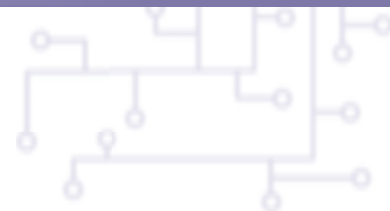
Fotoattēli: © *Karlsruhe*, (21. lpp.) *Oü Loodesystems*, (14. lpp.) projekts *Regins RFO*, Provansas-Alpu-Kotdazīras (*PAKA*) reģions (22. lpp).

Vāks: *Intechmer* – jūrasvides bioloģiskās piesārņotības izpēte, Šerbūra, Normandija, Francija.

Redaktors: *Thierry Daman*, Eiropas Komisijas Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts.

Šis žurnāls ir iespiests uz otrreiz pārstrādāta papīra.

Šā izdevuma teksts nav juridiski saistošs.

Priekšvārds	3
Konteksts	4
• Inovējošie reģioni	4
• Reģioni ekonomiskām pārmaiņām: partnerība darbībā	6
• <i>RegioStars 2008</i> – balvas inovatīviem projektiem.....	11
• Lisabonas stratēģijas pārraudzības platforma: izaugsmes un nodarbinātības programmas un kohēzijas politikas instrumentu reģionālās un vietējās administrēšanas salīdzinājums.....	12
Desmit izdevušies projekti	13
1. Austrija/Igaunija/Francija/Vācija/Rumānija/Zviedrija/Krievija: <i>CLOE</i> – Eiropas puduru tīkls.....	13
2. Austrija/Vācija/Ungārija/Itālija: <i>Regins</i> – mazo un vidējo uzņēmumu integrēšana Eiropas ekonomikā.....	14
3. Austrija/Čehija/Vācija/Polija/Slovēnija: <i>RegioSustain</i> – no biomasas līdz enerģijai – ilgtspējība reģionāliem ekonomikas cikliem.....	15
4. Īrija: izaugsme caur dabu.....	16
5. Beļģija/Vācija/Nīderlande: aprūpe pāri robežām.....	17
6. Dinamarca/Sueciā. Biotehnoloģijas transfronterizas.....	18
7. Itālija: kokapstrādes un tehnoloģiju puduris <i>Bolzano</i> : sadarbība un inovēšana mazu tradicionālu ģimenes uzņēmumu starpā.....	19
8. Zviedrija: MVU konsultantu tīkls inovāciju jautājumos.....	20
9. Igaunija: inovācijas būvindustrijā – <i>Loodesystem</i>	21
10. Francija/Grieķija/Itālija/Spānija/Maroka/Tunisija: Vidusjūras baseins, laboratorija inovācijām enerģētikā.....	22
Glosārijs	23

Jaunais 2007.–2013. gada kohēzijas politikas plānošanas periods prasa aktīvāku reģionu un pilsētu sadarbību visā Eiropā. Gribu nodrošināt, lai daudzās spožās idejas, kas radušās reģionu un pilsētu tīklos, drīz atrastu savu vietu jaunākās paaudzes programmās īstenošanai reģionos. Komisijas paziņojumā (2006) 675 izklāstītā iniciatīva “Reģioni ekonomiskām pārmaiņām” ir paredzēta, lai veicinātu partnerību darbībā – partnerību starp svarīgajiem dalībniekiem katrā reģionā, starp dažādajiem reģioniem, arī starp reģioniem un Komisiju. Šajā kontekstā esam paredzējuši palielināt sinerģiju starp dažādām kopienas rīcībpolitikām, kas dod ieguldījumu izaugsmē un nodarbinātībā. To iespējams panākt, starpreģionālā sadarbībā nodrošinot attiecīgās pieredzes un labas prakses apmaiņu no ikviena avota. Iniciatīvā “Reģioni ekonomiskām pārmaiņām” mums īpaši jāizmanto pieredze, ko laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam devusi starpreģionu sadarbības atbalstīšanas iniciatīva *Interreg III C*, Eiropas pilsētu labas prakses apmaiņas tīkls *Urbanact* un, cerams, arī citi Komisijas pasākumi, kas veicina tīklošanos.

Iniciatīva aptver četras konkrētas inovācijas starpreģionālās sadarbības jomā.

Pirmkārt, esam apzinājuši 30 prioritārus tematus, galveno vērību pievēršot ekonomikas modernizēšanai un atjauninātajai Lisabonas programmai. Šo tematu pamatā ir četri virzieni 2007.–2013. gada stratēģijas pamatnostādnes kohēzijas jomā: investīciju piesaistīšana, zināšanu un inovāciju uzlabošana, jaunu un labāku darbavietu radīšana un teritoriālā aspekta ievērošana. Vairākiem no šiem tematiem ir veltīti īpaši darbsemināri konferences programmā.

Otrkārt, mēs redzam vajadzību pēc intensīvākas komunikācijas, kas veicinātu zināšanu un labas prakses apmaiņu reģionālās attīstības jomā un izaugsmes un nodarbinātības programmas īstenošanu. Tādēļ šī gadskārtējā konference aizsāk procesu, kura nobeigumā otrajā gadskārtējā konferencē tiks piešķirtas *RegioStars 2008* balvas inovatīviem projektiem. Man prieks atzīt, ka šajos komunikācijas centienos mums jau ir partneri, jo Reģionu komiteja un Francijas Provansas-Alpu-Kotdazīras reģions aktīvi iesaistījušies šajā pasākumā, 2007. gada 8. martā Žaka Delora ēkā sarīkojot ideju un pieredzes apmaiņas forumu.

Treškārt, mēs plānojam veidot sasaisti starp tīkliem un galvenajām programmām. Šis mērķis tiks atbalstīts visos tīklos, kurus finansē no tiem 375 miljoniem euro, kas šiem nolūkiem atvēlēti 2007.–2013. gada mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” ietvaros. Ieviešana galvenajās programmās notiks ar ceturtais inovācijas jeb tā sauktās ātrās izskatīšanas iespējas palīdzību. Šīs iespējas ietvaros ar mērķi nodrošināt ātras pārbaudīšanas iespēju jaunām idejām Komisija strādās partnerībā ar brīvprātīgi izveidotiem tīkliem, kuri nodarbosies ar izvēlētiem prioritāriem tematiem un aptvers 15 līdz 20 reģionus vai pilsētas.

Ši ir pirmā gadskārtējā konference “Reģioni ekonomiskām pārmaiņām”. Ceru, ka programma jums liksies iedvesmojoša, sniedzot jaunas iespējas zināšanu un labas prakses apmaiņai izaugsmes un nodarbinātības programmas īstenošanai reģionos.

Danuta Hübner

Par reģionālo politiku atbildīgā Eiropas Komisijas locekle

Inovējošie reģioni

Statistika par pētniecību un attīstību (P&A) un inovācijām regulāri apstiprina ievērojamas atšķirības starp ES dalībvalstīm un reģioniem.

Eiropas Komisija kopš 2002. gada ir vērtējusi reģionālās inovāciju tendences, kur apkopota plašāka datu izlase, piemēram, nodarbinātība zinātnē, tehnoloģijās un augsto tehnoloģiju pakalpojumos vai patentu skaits uz 1 milj. iedzīvotāju. Jaunākajā **Reģionālajā ziņojumā par inovācijām Eiropā** (*European Regional Innovation Scoreboard*), kas publicēts 2006. gada novembrī⁽¹⁾, un kura pamatā joprojām ir dati par 25 dalībvalstīm, desmit reģioni ar vislabākajiem rezultātiem ir Stokholma, kurai seko *Västsverige* (SE), *Oberbayern* (DE), *Etelä-Suomi* (FI), *Karlsruhe* (DE), Štutgarte (DE), *Braunschweig* (DE), *Sydsverige* (SE), *Île de France* (FR) un *Östra Mellansverige* (SE). To reģionu vidū, kuriem ir vislabākie rādītāji, pārsvarā ir ES 15 dalībvalstu reģioni: 50 labāko reģionu vidū tādi ir 47, 100 labāko vidū – 94. No jauno dalībvalstu reģioniem 15. vietā ierindojās Prāga (CZ), 27. vietā – *Bratislavský kraj* (SK), 34. vietā – *Közép-Magyarország* (HU), 63. vietā – Slovēnija, 65. – *Mazowieckie* (PL), bet 100. vietā ierindojās *Jihovýchod* (CZ).

Karte nākamajā lapā ilustrē jaunākā *Reģionālā ziņojuma par inovācijām Eiropā* rezultātus. Sniedzot salīdzinājumu ar citām reģionā-

Institutio Tecnológico de Aragon, Saragosa, Spānijā darbojas ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējumu.

lām atšķirībām, piemēram, IKP uz iedzīvotāju, tas apstiprina, ka sliktāk attīstītiem reģioniem būs jāpieliek papildu pūles, lai uzlabotu savu sniegumu inovāciju jomā, t.i., lai radītu konkurētspējīgu izaugsmi un nodarbinātību. Stāvokli var mainīt ievērojamās pieejamās struktūrfondu summas, kā arī plašāka partnerība ar reģioniem, kuru rādītāji ir vislabākie.

Kohēzijas politika inovācijas atbalsta galvenokārt divējādi: ar struktūrfondu līdzfinansējumu un ar tādas reģionālās pārvaldības sistēmas izveidi, kuras pamatā būtu stratēģiska attīstība, partnerība, programmu veidošana, pārraudzība un izvērtēšana. Daudzos gadījumos jau pati pārvaldības sistēma ir inovatīva rīcībpolitika. Attiecībā uz kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmām Eiropas Komisija veica **inovāciju un uz zināšanām balstītas ekonomikas izvērtējumu**⁽²⁾, kura mērķis bija sniegt norādījumus par to, kā struktūrfondu ietvaros īstenot reģionālus inovāciju pasākumus. Eiropas reģionu snieguma un potenciāla daudzveidība inovāciju jomā lika noteikt tipoloģiju dažādiem reģioniem, kas prasa atšķirīgu pieeju rīcībpolitikai inovāciju jomā. Pētījums ļauj secināt, ka ir svarīgi:

- atzīt reģionālā inovāciju potenciāla daudzveidību, kas nozīmē atšķirīgu individuāli izstrādātu pieeju mērķu nosprausšanai un inovatīvu pasākumu plānošanai Eiropas reģionos;
- uzsākt un testēt vairāk “kompleksu projektu” vai iniciatīvu “ar daudziem dalībniekiem un daudziem pasākumiem”, kas skaidri virzīti uz jauno tehnoloģiju tirgojamu pielietojumu, nevis uz tādām pieejām tehnoloģiju attīstībai un nodošanai, kuru pamatā ir P&A infrastruktūra;
- pieņemt plānošanu ilgākam termiņam un ilgtspējīgāku reģionālās inovāciju politikas stratēģiskās vadības procesu;
- izmantot jauno Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi starpreģionālo tīklu radīšanai.

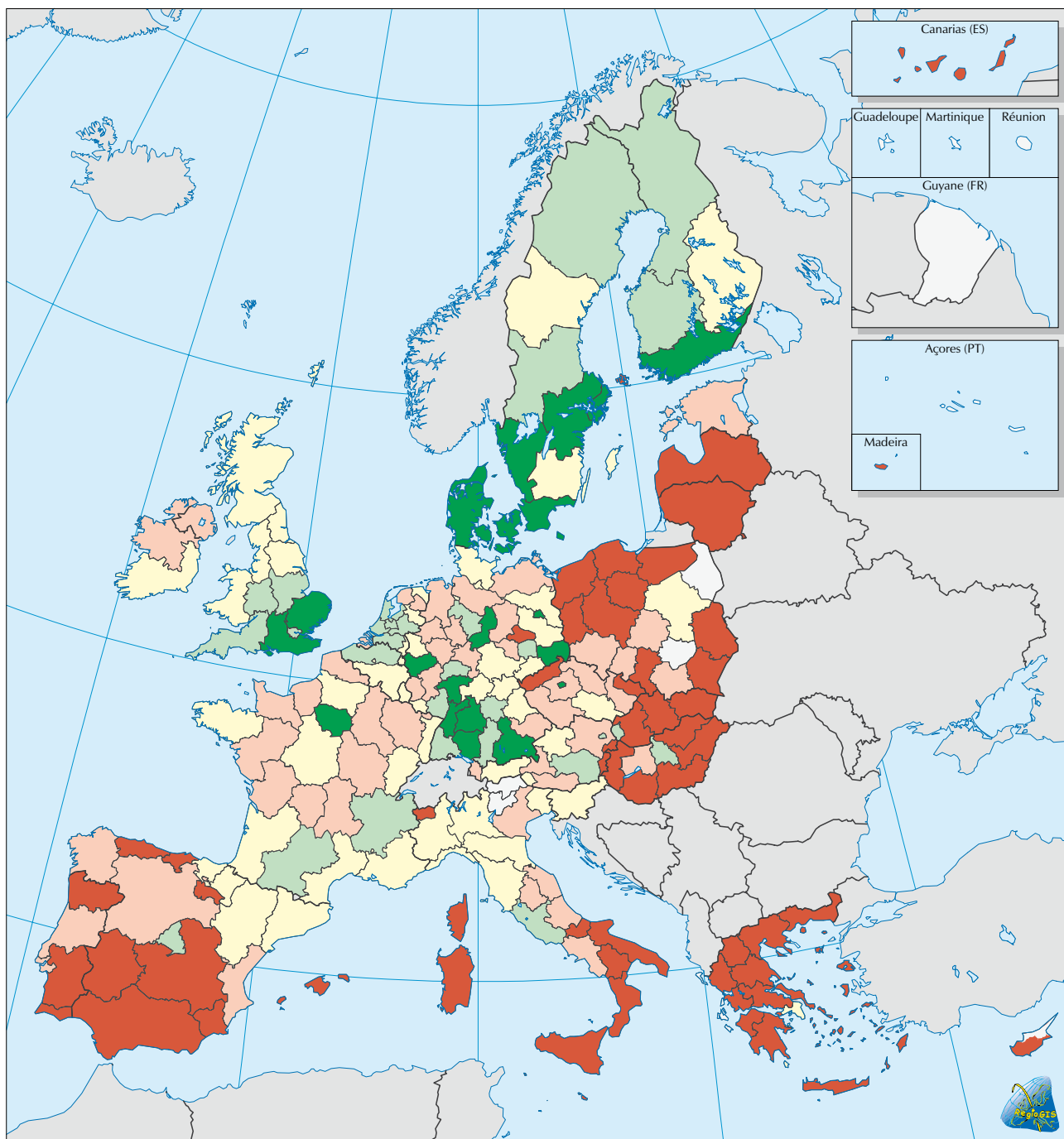
No operacionālā viedokļa pētījums izgaismo nepieciešamību labāk koordinēt reģionālās programmas un politikas un veikt ieguldījumus tādos stratēģiskos datu iegūšanas rīkos kā politikas efektivitātes mērīšanas, prognozēšanas un starpreģionu sadarbības programmas. Ieteikts arī izmantot pakāpenisku pieeju inovāciju un zināšanu intervenču pielietošanai un liegt finansējumu nekritiskām programmām vai pasākumiem, tā vietā atbalstot lielākus un “riskantākus”, taču izdošanās gadījumā labāk strukturējošus projektus. Visbeidzot rekomendēts izveidot sistemātiskākas attiecības starp politikas institūcijām ar mērķi regulāri pārskatīt reģionālos pētniecības un inovāciju tīklus.

¹ Sk.: <http://trendchart.cordis.lu/>

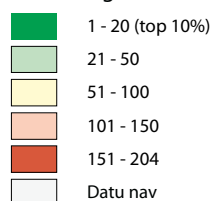
² Sk.: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado_en.htm

Eiropas reģionu sniegums inovācijās, 2006. g.

NUTS2 reģionu secība

BE, PL4, PL5, PL6, UK, NUTS1

0 100 500km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Reģioni ekonomiskām pārmaiņām: partnerība darbībā

Kohēzijas politika, tās instrumenti un programmas tiek pārvaldīti decentralizēti, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu. Dalībvalstis, reģioni un pilsētas lielākoties paši izvēlēties investīcijas, ko Savienībai atbalstīt laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam. Komisija 2006. gada novembrī publicēja Paziņojumu "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" ⁽³⁾, kurā ierosināja jaunus veidus reģionālo un pilsētu tīklu intensificēšanai mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" ietvaros. Ar iniciatīvu "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" Komisija atbalsta "partnerību darbībā". Komisijas dienesti kopīgi strādā pie pamatjautājumiem, ar kuriem saskaras Eiropas reģioni, skatot kop-sakarā labas prakses apmaiņu un kohēzijas politikas instrumentu finansējumu galvenajās programmās.

Iniciatīva "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" ir saistīta ar diviem Eiropas Reģionālās attīstības fonda instrumentiem: Eiropas teritoriālās sadarbības programmas ⁽⁴⁾ starpreģionu virzietni un pilsētu attīstības tīkla programmu *Urbact*. Iniciatīvā paredzēts, ka šīs programmas koncentrējas uz Komisijas nospraustām ekonomiskās attīstības tēmām un atbilst Kopienas stratēģijas pamatnostādnēm kohēzijas jomā (2007–2013) ⁽⁵⁾. Abu instrumentu kopējais budžets laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam būs € 375 miljoni.

Žozē Manuels Barozu, Eiropas Komisijas prezidents, 2006. gada jūlijā atklāj pirmo inovācijām veltīto konferenci "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām".

Tilts, kas savieno Spāniju ar Portugāli pāri Gvadjanas upei. Algarve, Portugāle.

Iniciatīvā "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" būs šādas inovācijas:

- reģioni un pilsētas joprojām varēs veidot un pārvaldīt savus tīklus, taču tas būs jādara saistībā ar **izvēlētajiem tema-tiem, lai ES politika nebūtu atrauta no modernizācijas gaitas**. Komisija ar saskaņotu savu dienestu darbu un sadarbībā ar dalībvalstīm ir izklāstījusi tematus, kas jāīsteno (sk. sa-rakstu nākamajā lappusē);
- jauna **ātrākas izskatīšanas iespēja** ļaus ātri pārbaudīt re-ģionu un Komisijas dienestu piedāvātās idejas saistībā ar po-litikas jomām. Šajos tīklos Komisijai būs īpaša loma pieredzes apmaiņas un centienu atbalstīšanā, lai rezultātus ieviestu at-tiecīgajās darbības programmās;
- atbalstu gūs "divvirzienu tilta" izveide starp tematisko tīklu at-tīstīšanu un galvenajām Eiropas reģionālās politikas prog-rammām. Šis divvirzienu tilts kalpos iniciatīvas "Reģioni eko-nomiskām pārmaiņām" ietvaros testēto projektu straujai integrēšanai galvenajās programmās;
- iniciatīva paredz **spraigākas komunikācijas veidošanu**, lai labu praksi strauji izplatītu visos Savienības reģionos un pilsētās. Tostarp tiks ieviestas *RegioStars* balvas inovatīviem projektiem, kas izcels kvalitatīvus ekonomikas modernizāci-jas rezultātus, tiks apspriestas ikgadējā konferencē un plašāk izplatīs labas prakses piemērus.

Pateicoties šīm inovācijām, iniciatīva "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" radīs Savienībai jaudīgu, integrētu instrumentu, kas no-

³ COM(2006) 675, SEC(2006) 1432 (2006. gada 8. novembris).

⁴ Juridiskais pamats ir Padomes Regulas (EK) Nr. 1083/2006 (2006. gada 11. jūlijs), ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999 7. panta 3. punktu. Papildu informācija par īstenošanas noteikumiem atrodama Padomes Regulā (EK) Nr. 1080/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par ERAF.

⁵ 2006/702/EK: Padomes Lēmums (2006. gada 6. oktobris) par Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādnēm; publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, L 291 2006. gada 21. oktobrī.

drošinās ekonomikas modernizācijas stimulēšanu un konkurētspējas palielināšanu, kur Komisija piedalīsies ātras izskatīšanas iespējas īstenošanā. Reģioniem un pilsētām iniciatīva pavērs iespēju strādāt ar konkrētiem tematiem ekonomikas modernizēša-

nā. Jaunais instruments turpinās stimulēt progresīvas idejas kohēzijas politikas ietvaros pieejamo fondu atbalstīto programmu īstenošanai un nodrošinās stabilu uzlabojumu to ieguldījumā Lisabonas stratēģijas modernizācijas mērķos.

Reģioni ekonomiskām pārmaiņām – 30 prioritārie temati

Iniciatīvas “Reģioni ekonomiskām pārmaiņām” un tās ātras izskatīšanas iespējas temati ir sakārtoti pa konkrētām politikas jomām atbilstoši Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņēm (2007.–2013. gadam). Šis dokuments aptver trīs tematisku pamatnostādņu kopumus un transversālu teritoriālo aspektu.

- **Veidot Eiropas un tās reģionu pievilcību investīciju un darbaspēka piesaistei.**
- **Zināšanas un jauninājumu pilnveidošana izaugsmes sekmēšanai.**
- **Vairāk un labāku darbavietu radīšana.**
- **Eiropas kohēzijas politikas teritoriālais aspekts.**

Visos norādītajos tematos īpaša uzmanība būs veltīta labākas pārvaldības un privātā sektora iesaistes jautājumiem. Iniciatīvā ir 30 prioritārie temati.

1. Pielāgošanās spējas palielināšana. Reģioni, kas strādā pie šī temata, dalīsies pieredzē par rīcību īslaicīga ekonomiska šoka situācijā un par piemērotiem instrumentiem negatīvu seku mazināšanai un radušos iespēju izmantošanai. Reģioni apmainīsies ar labo praksi arī attiecībā uz pasākumiem, ar kādiem tie var sagatavoties plānotām un paredzamām ekonomiskās vides pārmaiņām un gūt no tām labumu, piemēram, no pārmaiņām, ko rada arvien lielāka tirdzniecības liberalizēšana un arvien mazāka tirdzniecības aizsardzība sakarā ar starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem.

2. Gaisa kvalitātes uzlabošana. Reģioni, kas strādā pie šī temata, izstrādās un kopīgi īsteno integrētas pasākumu paketes, lai samazinātu daļiņu, NO₂ un CO daudzuma mērāmo līmeni.

3. Virzīšanās uz zema oglekļa līmeņa ekonomiku. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, ar praktiskiem pasākumiem un pieredzes apmaiņu centīsies uzlabot savu atbilstību Kioto protokola prasību izpildei un kopā ar citām ES 25 dalībvalstīm pēc nacionālajiem indikātivajiem rādītājiem tuvoties 2010. gada vispasaules mērķim 21 % elektroenerģijas saražot no atjaunojamiem enerģijas avotiem un 5,75 % no degvielas tirgus segt ar biodeģvielām (transportam un plašākai atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanai apsildē un dzesēšanā).

4. Ūdensapgādes un ūdens apstrādes kvalitātes uzlabošana. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, izstrādās pasākumus un dalīsies labā praksē par labākas ūdens kvalitātes un efektīvāka patēriņa nodrošināšanu.

5. Virzība uz sabiedrību, kas pārstrādā atkritumus. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, izstrādās pasākumus un dalīsies labākajā praksē par atkritumu rašanās samazināšanu un atkritumus ietvertu vērtīgo resursu reģenerēšanu/pārstrādi.

6. Veselīgu kopienu veidošana. Reģioni, pilsētas un lauku apvidi, kas strādās šajā tematikā, centīsies uzlabot iedzīvotāju kopējo veselības stāvokli, veicinot veselīgas un aktīvas vecumdienas un izmantojot pasākumus, kas novērstu riskus veselībai un labotu veselības aprūpes infrastruktūras sistēmas nepilnības, šeit ietverot arī uz IST balstītus instrumentus.

7. Integrēta politika pilsētas transporta jautājumos. Pilsētas, kuras strādās šajā tematikā, centīsies pilnveidot iedzīvotāju dzīves kvalitāti, nodrošinot augstas kvalitātes sabiedriskā transporta pakalpojumus un labāku satiksmes pārvaldību kā integrētas transporta sistēmu uzlabošanas stratēģijas daļu.

8. Dzīvojamā fonda pilnveidošana ilgtspējības un energoefektivitātes virzienā. Pilsētas un lauku apvidi, kas strādās šajā tematikā, centīsies panākt augstāku dzīvojamā fonda ilgtspējīgas attīstības un energoefektivitātes līmeni.

9. Vides monitoringa un drošības uzlabošana reģionos un to vajadzībām. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, centīsies pārvarēt problēmu, ko rada informācijas sistēmu sadrumstalotība un izstrādāt individuālus informācijas pakalpojumus tādās jomās kā pārrobežu telpiskā plānošana (transporta infrastruktūrai, tūrisma attīstībai, zemes pārraudzībai) vai avārijas palīdzības sniegšana (koncentrējoties uz izplatītākajām riska zonām, piemēram, kalnu reģioniem, pārrobežu upēm vai Vidusjūras mežu platībām).

10. Reģiona pētniecības un inovāciju spējas uzlabošana. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, centīsies izstrādāt pasākumus, kas palielinātu zinātnē, tehnoloģijā un augsto tehnoloģiju ražošanā iesaistīto darbinieku īpatsvaru un patentu iesniegumu un licenzēšanas vienošanos skaitu. Ātras izskatīšanas iespējas ietvaros varētu atbalstīt reģionu dalību dažādos ES līmeņa pasākumos, piemēram, Eiropas Tehnoloģiju institūta darbā.

11. Ātrāka inovatīvo ideju novadišana līdz tirgum. Reģioni, kas strādās ar šo tematu, kas īpaši svarīgs ir reģionos ar spēcīgu MVU sektoru, centīsies ar dažādiem pasākumiem palielināt sabiedrības informētību par pētniecības potenciālajiem labumiem atsevišķos uzņēmējdarbības sektoros (arī iespējām, ko varētu pavērt tādi projekti kā *Galileo*), atvieglot zināšanu pārnesi no pētniecības uz inovatīviem ražojumiem un pakalpojumiem un veicināt ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas, piemēram, piedāvājot konsultāciju un tīkloša-

nās pasākumus. Labas prakses pieredzes apmaiņas tematikā ietilptu arī riska kapitāla izmantošana inovatīvā procesa eksperimentālā posma finansēšanai.

12. Pētnieku apmācīšana un darba vides uzlabošana. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, izstrādās programmas studentu un pētnieku apmācīšanai vietējos uzņēmumos, biroju izveidei darbinieku un zināšanu apmaiņas atvieglošanai un jaunu cilvēku piesaistīšanai karjerai pētniecībā un zinātnē.

13. Atbalsts no tradicionālajām nozarēm visatkarīgāko reģionu pārstrukturēšanai. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, centīsies izstrādāt rīcībpolitiskus mehānismus, kā vislabāk paredzēt ražotņu slēgšanu un optimāli uz to reaģēt, pārstrukturējot un diversificējot ražošanu vai arī pārkvalificējot darbiniekus, atbalstot uzņēmējdarbību, konsultējot un finansējot vietējos pudurus un veicinot to rašanos un izaugsmi.

14. E-pārvaldes ieviešana reģionos un uzņēmumos. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, varēs mācīties no to reģionu pieredzes, kuri administratīvajos, bibliotekārajos un citos pakalpojumos ar elektronisko sakaru palīdzību ir pārvirzījušies tālāk uz priekšu.

15. Labāki IST savienojumi starp reģioniem. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, platjoslas savienojumus un digitālo ekosistēmu tehnoloģijas izmantos esošo uzņēmumu saglabāšanai un jaunu uzņēmumu veidošanai, emigrācijas samazināšanai un dos iespēju dažādiem sociālekonomiskiem dalībniekiem veidot kopēju sadarbību.

16. Kvalifikācijas celšana inovāciju procesa veicināšana. Reģioni, kas strādās šajā tematikā, centīsies novērst kvalificētu pētniecības, tehnoloģijas un inovāciju darbinieku trūkumu, veicot pasākumus, kam jāpaaugstina iedzīvotāju izglītības līmenis, un apmācot gan bezdarbniekus, gan nodarbinātos (prasmju atjaunināšana, mūžizglītība).

17. Uzņēmējdarbības veicināšana. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, koncentrēsies uz pasākumiem jaunizveidotu uzņēmumu skaita un to dzīvotspējas palielināšanai, uzņēmējdarbību orientētas domāšanas veicināšanai skolās un konsultāciju, darbaudzināšanas, finansējuma un atbalsta nodrošināšanai inovāciju centriem.

18. Demogrāfisku uzdevumu risināšana. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, apvienos savu pieredzi darbā ar demogrāfisku pārmaiņu sekām un izstrādās pasākumus, kurus būtu iespējams izmantot citur. Īpaša uzmanība tiks pievērsta paaudžu līdzsvaram un gan legālās, gan nelegālās imigrācijas sekām.

19. Virzīšanās uz mērķi "Veseli darbinieki veselīgās darbvietās". Reģioni, kas strādā šajā tematikā, centīsies samazināt slimības dēļ zaudēto darbadienu skaitu, apmainoties ar labu praksi veselības veicināšanā, ieskaitot veselības veicināšanu darbvietā.

20. Marģinalizētas jaunatnes integrēšana. Pilsētas un lauku apvidi, kas strādā šajā tematikā, centīsies uzlabot jauniešu – bezdarbnieku un mazkvalificētu darbinieku – integrāciju, dodot piekļuvi darba iespējām ar izglītības, mācību, mikrokredītu, uzlabotas infra-

struktūras un konsultatīvu dienestu palīdzību. Šeit var uzsvērt arī noziedzības profilakses pasākumus.

21. Migrācijas pārvaldīšana un sociālās integrācijas atvieglošana. Pilsētas un reģioni, kas strādā šajā tematikā, centīsies uzlabot integrācijas darbu, dodot šīm grupām piekļuvi darba iespējām ar izglītības, mācību, mikrokredītu, uzlabotas infrastruktūras un konsultatīvu dienestu palīdzību.

22. Darbinieku un uzņēmumu pielāgošanās spējas uzlabošana. Pilsētas un reģioni, kas strādā šajā tematikā, centīsies uzlabot sniegumu mūžizglītības jomā un uzlabot sistēmas, lai veicinātu inovatīvu un produktīvāku darba organizācijas formu labāku izstrādi un izplatību.

23. Izglītības un mācību sistēmu paplašināšana un uzlabošana. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, centīsies uzlabot izglītības un mācību sistēmas un programmas.

24. Gados vecāku darbinieku nodarbinātības palielināšana. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, centīsies uzlabot gados vecāku darbinieku nodarbinātības īpatsvaru. Varētu izmantot daudzveidīgas aktīvas un profilaktiskas pieejas, ievērojot attiecīgā reģiona vai valsts īpatnības.

25. Piekrastes zonu pārvaldība. Ieguldījumi vidē palīdz nodrošināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi ilgtermiņā, samazina ārējās izmaksas ekonomikā un stimulē inovācijas un jaunu darba vietu radīšanu. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, izplānos un kopīgi īsteno pasākumus, kam jānovērš vai jāsamazina piekrastes piesārņošanās, jādod iespēja ilgtspējīgi kontrolēt krasta līnijas eroziju un pēc kopīgas stratēģijas, kas vērsta uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, jā-mīkstina jūras līmeņa celšanās sekas.

26. Jūras piedāvāto priekšrocību izmantošana. Reģioni, kas strādā šajā tematikā, dalīsies labā praksē par to, kā piejūras reģionu ekonomika var izmantot izaugsmi transporta, tūrisma, elektroenerģijas ražošanas, akvakultūras un jauno jūras tehnoloģiju jomās.

27. Ilgtspējīgas pilsētu attīstības nodrošināšana. Pilsētas, kas strādā šajā tematikā, centīsies apmainīties ar pieredzi un gūt labumu no integrētas pieejas ilgtspējīgai pilsētu attīstībai.

28. Degradēto teritoriju un atkritumu izgāztuvju jauna izmantošana. Pilsētas un reģioni, kas strādā šajā tematikā, centīsies izstrādāt jaunas izmantošanas projektus pamestām pilsētu industrijas, militāro objektu vai ostu teritorijām.

29. Plūdu novēršana un samazināšana. Pilsētas un reģioni, kas strādā šajā tematikā, izstrādās projektus upju meandru atjaunošanai, sauso polderu sagatavošanai, īsteno apmežošanas projektus un radīs jaunas mitrāju zonas.

30. Atbalsts ekonomikas diversificēšanai lauku apvidos. Reģioni, kas strādā ar šiem tematiem, dalīsies labā praksē par tālāku ekonomikas diversificēšanu lauku apvidos.

Kā tas notiek

Saruna ar komisāri Hibneri pirmajā konferencē "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" 2006. gada jūnijā.

Iniciatīvas "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" ietvaros tikli tiks veidoti, interesentiem piesakoties gaidāmajai **starpreģionu sadarbības tīkla programmai un pilsētu attīstības tīkla programmai (Urbact)**, kas, visticamāk, tiks pieņemtas 2007. gada otrajā pusē. Saskaņā ar programmas noteikumiem tīkla finansēšanai no attiecīgās programmas pieteiksies vadošais reģions. Pārraudzības komiteja atbildēs par projektu atlasī atbilstoši tās izveidotajiem atlasē kritērijiem.

Starpreģionu sadarbības programmas un programmas *Urbact* ietvaros reģioni un dalībvalstis var dibināt tīklus kā līdz šim. Kad būs izsludināta pieteikumu pieņemšana, reģionu vai pilsētu grupa, kas vēlas veidot tīklu vienā no 30 tematiskajiem vai citām noteiktajām prioritātēm, izraudzīs vadošo reģionu, kas iesniegs konkrētu projekta pieteikumu attiecīgajai programmai. Projektu pieteicējus aicinās uzņemties saistības izplatīt informāciju par rezultātiem un tos ieviest galvenajās konverģences un konkurētspējas programmās.

Ātrās izskatīšanas iespējas tīklos reģioni un pilsētas atbilstoši programmā izklāstītajiem noteikumiem ciešāk sadarbosies ar Eiropas Komisiju. Ātrās izskatīšanas iespējas tikli tiks atlasīti, pamatojoties uz tādiem papildu kritērijiem kā pastāvošas dziļākas partnerattiecības ar ekonomiskiem un sociāliem partneriem un apņemšanās pārnest rezultātus uz galvenajām konverģences un konkurētspējas mērķu programmām.

Konferences

2006. gada janvārī tika izziņotas trīs sērijas "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" konferences. Pirmā notika 2006. gada 12.–13. jūnijā, otrā 2007. gada 25.–26. janvārī, bet trešo plānots noturēt 2007. gada 7.–8. martā. Šo pasākumu mērķis ir demonstrēt tēmas, kur kohēzijas politika var būt par atbalstu Lisabonas modernizācijas stratēģijai, sniegt labas prakses piemērus un dot mācīšanās iespēju struktūrfondu vadošajām iestādēm. Trešā konference būs arī pirmā ikgadējā konference, kas notiks vienlaikus ar pavasara Eiropadomes sanākumi un 2008. gada reģionālo inovāciju balvu piešķiršanu.

Inovēšana ar reģionālās politikas palīdzību (2006. gada 12.–13. jūnijs)

Šī konference galveno uzmanību pievērta labai praksei zināšanu nodošanas, inovāciju un puduru atbalstīšanā, īpaši pievērsties stratēģijām un projektiem, kas izdevušies nabadzīgākajos reģionos. Galveno runātāju vidū bija Komisijas prezidents Barozu (*Barroso*), komisāri Hibnere (*Hübner*) un Ferhoigens (*Verheugen*). Darbsemināros tika aplūkota publisko institūciju loma inovāciju pārvaldībā un puduru veicināšanā, inovāciju infrastruktūras un atbalsta dienestu veidošana, finanšu plānošana, izcilības centru veidošana, pētniecības rezultātu komercializēšana, tīklu loma zināšanu nodošanā, pārreģionu projektu izstrāde un pieredze valstu un Kopienas finansējuma apvienošanā.

Konferencē piedalījās apmēram 600 dalībnieku. Dalībnieku vidū bija struktūrfondu programmu izstrādē un īstenošanā iesaistītās valstu un reģionālo institūciju pārstāvji, biznesa organizāciju un

Konferencē "Inovēšana ar reģionālās politikas palīdzību" 2006. gada jūnijā.

universitāšu pārstāvji, tehnoloģiju nodošanas speciālisti, kā arī pētniecības, inovāciju un zināšanu nodošanas tīklu pārstāvji. Blakus konferencē notika izstāde par struktūrfondu finansētiem inovatīviem projektiem no visas ES, bija izstādīti informatīvi stendi par attiecīgajām KOPIENAS programmām un darbojās konsultantu galdi. Pieejama bija arī konferences brošūra un materiāli.

Reģionālās politikas atbildes uz demogrāfijas uzdevumiem (2007. gada 25.–26. janvāris)

Konferences mērķis bija vairot informētību par demogrāfiskām pārmaiņām kā sociālekonomisku pārmaiņu dzinēju un demonstrēt to, kā Eiropas reģionu politika un tās instrumenti ļauj Eiropas reģioniem pārvarēt demogrāfisko pārmaiņu radītās problēmas un MAKSIMĀLI izmantot to piedāvātās iespējas. Kā galvenie runātāji minami komisāre Hībnera (*Hübner*), komisārs Špidla (*Špidla*), ESK priekšsēdētājs Dimitriadis (*Dimitriadis*), Reģionu komitejas priekšsēdētājs Delebārs (*Delebarre*), kā arī ministri un eksperti no dalībvalstīm un reģioniem. Konferencē Eurostata pārstāvis paziņoja jaunākās demogrāfiskās prognozes reģioniem 25 gadu periodam, bet Reģionu komiteja publicēja "Iedzīvotāju vecuma stratēģijas instrumentu paketi".

Papildus plenārsēdēm konferencē bija arī trīs darbsemināru sesijas, katra ar trim paralēliem semināriem. Konferencē varēja iepazīties ar labas prakses piemēriem, un struktūrfondu pārvaldītāji tajā varēja daudz ko iemācīties. Kopumā konferenci apmeklēja vairāk nekā 500 valsts, reģionālo un vietējo varas iestāžu pārstāvju, institūciju un tīklu, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un universitāšu pārstāvju.

Konkurences veicināšana ar inovatīvām tehnoloģijām un izstrādājumiem un caur veselīgām kopiņām (2007. gada 7.–8. marts)

Konferences mērķis ir veicināt apmaiņšanos ar informāciju par labu praksi Lisabonas stratēģijas īstenošanā reģionālā līmenī ar kohēzijas instrumentu palīdzību. Kā "apmaiņas un tiklošanās forums" pasākums piedāvās mācību un kontaktu iespējas līdz 500 dalībniekiem no struktūrfondu pārvaldības iestādēm, reģionālās attīstības aģentūrām, biznesa organizācijām un citiem partneriem. Cita starpā pasākuma deviņos darbsemināros tiks demonstrēti labas prakses un pārvaldības piemēri Eiropas reģionālajā politikā trijos tematos:

- mazie un vidējie uzņēmumi, tehnoloģiju nodošana un vadība;
- inovatīvās tehnoloģijas, ražojumi un tirgi ilgtspējīgai izaugsmei;
- labāki reģioni un pilsētas uzņēmumiem un pilsoņiem.

Otrajā konferencē "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" 2007. gada janvārī.

Sadarbībā ar Provansas-Alpu-Kotdazīras reģionu Francijā un Reģionu komiteju tiks organizēts forums. Tajā tiks prezentēta "Lisabonas stratēģijas pārraudzības platforma" jeb vairāk nekā 60 reģionālo un vietējo varas iestāžu tīkls, kas detalizēti pārrauga Lisabonas stratēģijas īstenošanas virzību un tās pārvaldības procesu.

2007. gada 8. martā Danuta Hibnere, Eiropas Reģionālās politikas komisāre, atklās konkursu "RegioStars 2008 – balvas inovatīviem projektiem", kuru mērķis ir apzināt Eiropas labo praksi reģionālajā attīstībā.

RegioStars 2008 – balvas inovatīviem projektiem

Aicinājums visām reģionālajām varas iestādēm! Savu inovatīvo projektu iesniedziet konkursam, kurā tiks demonstrēta laba prakse reģionālajā politikā.

Balvas

Pirmās *RegioStars* balvas tiks piešķirtas 2008. gada martā konferencē "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām", kur tiks demonstrēti konkursa labas prakses piemēri un veicināta pieredzes apmaiņa.

RegioStars mērķis ir apzināt inovatīvu labu praksi reģionālajā attīstībā šādās kategorijās:

- Uz zināšanām un tehnoloģiskām inovācijām balstīta reģionāla ekonomika
  1. Atbalsts puduriem un uzņēmējdarbības tīkliem.
  2. Tehnoloģiju nodošana no pētniecības institūtiem MVU.
- Ilgtspējīga ekonomikas attīstība
  3. Energoefektivitāte un atjaunojamie enerģijas avoti.
  4. Vides tehnoloģijas.

Iesniegumi

Katrs no ES 27 dalībvalstu 268 reģioniem līdz 2007. gada **29. jūnijam** var iesniegt vienu iesniegumu. Konkurss *RegioStars* ir atvērts visiem projektiem, kas saņēmuši ERAF finansējumu vai pirmspievienotās finansējumu. Šajā kontekstā par projektu uzskata rīcību ar stratēģisku aspektu, kam ir potenciāla ietekme uz reģionu.

Balvas

Katrā apakštematā tiks piešķirtas divas balvas, viena projektam mērķa "Konverģence" reģionā un otra projektam mērķa "Reģionālā konkurētspēja un nodarbinātība" reģionā.

Papildu informāciju var atrast vietnē http://ec.europa.eu/info/region/innovation/regiostars_en.htm.

Reģioni ekonomiskām pārmaiņām

RegioStars 2008
Balvas inovatīviem projektiem

Pieteikumu iesniegšanas termiņš – 2007. gada 29. jūnijs

 Eiropas Savienība
Reģionālā politika

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm
regio-stars@ec.europa.eu

Piemēru analīze

Vienlaikus ar *RegioStars 2008* atklāšanu ĢD REGIO sagatavoja publikāciju ar virsrakstu "**Reģionālu inovāciju projektu piemēri**". Tajā apkopota 40 projektu piemēru analīze no Reģionālajām jauninājumu programmām, ko ERAF līdzfinansēja, lai palīdzētu reģioniem eksperimentēt ar jaunām pieejām, partnerībām un reģionālo attīstību. Projektu piemēru analīzes pilni teksti pieejami iniciatīvas "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" vietnē http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm.

Plaisas pārvarēšana: Lisabonas stratēģijas pārraudzības platforma

Michel Delebarre, Reģionu komitejas priekšsēdētājs.

“Par vienu no Lisabonas stratēģijas panākumu faktoriem atzīta vajadzība pēc lielākas visu pārvaldes līmeņu atbildības... ES reģioniem un vietējām iestādēm jāiesaistās Lisabonas stratēģijas reformās lielākā mērā un tam jānotiek agrākā pārvaldības cikla posmā... Reģionu komiteja (RK) ir apstiprinājusi, ka piedalīsies vietējās un reģionālās iesaistes Lisabonas procesā pārraudzīšanā un nodarbinātības un izaugsmes reformu īstenošanā... Nodarbinātības un izaugsmes stratēģijai ir ievērojamas iespējas plašāk iesaistīt vietējo un reģionālo līmeni. Par Lisabonas programmu jāatbild visām ieinteresētajām pusēm Eiropas Savienības, nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī, un mobilizēšanās ir iespējama, tikai ja dažādās iesaistītās puses jutīs, ka piedāvātā rīcībpolitika uz tām attiecas un ka tās patiešām ir iesaistītas lēmumu pieņemšanas un īstenošanas procesā.”

Reģionu komitejas Lisabonas stratēģijas pārraudzības platforma uzsāka darbu 2006. gada 1. martā,

- lai veidotu ciešu kopienu, kas atbalstītu partnerību izaugsmei un nodarbinātībai, veicinot informācijas apmaiņu starp vietējiem un reģionāliem politikas veidotājiem;
- lai publiski paustu apzinātos uzdevumus un šķēršļus un atrastu reālus un derīgus risinājumus.

Kas ir šī platforma?

Tā īsteno partnerības principu praksē, vienlaikus būdama reģionālu un vietēju institūciju tīkls un elektroniska platforma. Platforma informē par stratēģijas vietējām un reģionālajām dimensijām, ar interaktīvu ziņojumu dod pārskatu par šo vietējo un reģionālo dimensiju attīstību un piedāvā diskusiju telpu. Platformas pirmais un galvenais mērķis ir apvienot kopienā vietējās un reģionālās institūcijas, kas nodarbojas ar izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas īstenošanu un tās, kuras vēlas vairāk par to uzzināt. 2006. gadā tajā piedalījās 65 vietējās un reģionālās varas iestādes, un to skaits šogad augs līdz 100.

Kādēļ platforma?

- Lai ieviestu caurskatāmību, sekojot norisēm valstu reformu programmās (dalībvalstu izstrādāti rīcības plāni nodarbinātības un izaugsmes veicināšanai) vietējā līmenī.
- Lai pārraudzītu dalībvalstu izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas īstenošanas virzību no reģionālo un vietējo varas iestāžu viedokļa.
- Lai, gūstot labākas zināšanas par norisēm citās valstīs un reģionos, veiktu salīdzinošu novērtējumu.
- Lai pārraudzītu reģionālā un vietējā līmeņa iesaistīšanos ES kohēzijas politikas pārvaldības procesā.
- Lai pētītu nepārtrauktā attīstībā esošās attiecības starp Lisabonas stratēģiju un kohēzijas politiku un vairotu vietējo un reģionālo varas iestāžu informētību par valstu reformu program-

mām un valstu stratēģisko pamatprincipu kopumu (stratēģijas dokumentiem, kur izklāstīta struktūrfondu un kohēzijas fondu īstenošanas kārtība).

- Lai vienpadsmit reģionālo un vietējo iestāžu grupu vidū konstatētu konkrētas tendences.
- Lai konstatētu šķēršļus, kas kavē reģionālajām un vietējām iestādēm īstenot Lisabonas stratēģiju, paziņotu par tiem politikas līmenī un atrast reālus risinājumus.
- Lai mobilizētu reģionālo un vietējo līmeni informācijas apmaiņai (par labu praksi un problēmām).
- Lai izveidotu produktīvu reģionālo un vietējo iestāžu tīklu, kas ar savu pieredzi un ieguldījumu palīdzētu veidot Reģionu komitejas politiskos vēstījumus saistībā ar Lisabonas stratēģiju.
- Lai palīdzētu reģionālajām un vietējām iestādēm efektīvāk aizstāvēt savu pozīciju valsts līmeņa debatēs.

Kā platforma darbojas?

Lisabonas stratēģijas pārraudzības platformas mērķis ir reģionālām un vietējām iestādēm visā ES būt par noderīgu darbības rīku, kurā aptverti gan sīki izstrādāti statistikas dati par reģioniem, gan dokumentu centrs un interaktīvi forumi, un ar kura palīdzību reģionu/vietējie pārstāvji varēs apmainīties ar informāciju (par labu praksi un problēmām) tematos, kas attiecas uz Lisabonas stratēģiju.

Papildus platformas elektroniskajam formātam notiek arī vairāki semināri, kur dalībnieki tiek aicināti ar nolūku veidot īstu “kopienu” LSPP projekta dalībniekiem.

Šī pārraudzības pasākuma rezultāti tiks iestrādāti Reģionu komitejas 2008. gada ziņojumā, ko pieprasīja 2006. gada Eiropadomes prezidentūras secinājumos. Tos izmantos arī pārējo Reģionu komitejas pasākumu atbalstīšanā.

Papildu informācija: <http://lisbon.cor.europa.eu/>
analysis@cor.europa.eu

Austrija/Igaunija/Francija/Vācija/Rumānija/Zviedrija/Krievija

CLOE – Eiropas puduru tīkls

Puduri ir savstarpēji papildinošu vai konkurējošu saistītu uzņēmumu tīkli, kas sadarbojas kādas nozares stiprināšanai konkrētā jomā. Uzņēmumiem puduri atvieglo labas prakses apkopošanu un informācijas apmaiņu attiecīgā reģionā un konkrētā nozarē. Tomēr informācijas apmaiņa starp uzņēmumu puduriem ir maza, un puduru vadītājiem nereti nav viegli gūt īsu pārskatu par to, kas labi darbojas un kādā veidā labus rezultātus gūst puduri, kas izveidoti citās nozarēs. Puduriem trūkst arī popularitātes, jo tiem reti pietiek kritiskā veidola, lai reklamētu sevi un savas idejas citos reģionos Eiropā un ārpus tās.

Iniciatīvas *Interreg III C* un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansētā projekta "Eiropas puduru tīkls" (CLOE) galvenais mērķis ir izveidot uzņēmumu puduru tīklu Eiropā. Ar šādu nolūku laikposmā no 2004. gada jūlija līdz 2007. gada jūnijam kopīgi strādā publiskā un privātā sektora partneri no sešu dalībvalstu reģioniem un Krievijas. Projekta galvenie mērķi ir šādi: (a) mācīties no tā, kas izstrādāts citu nozaru un reģionu uzņēmumu puduros; (b) veicināt zināšanu un pieredzes apmaiņu starp vienas nozares pudura MVU; (c) popularizēt pudurus partnerreģionos, citos Eiropas reģionos un tādās valstīs kā Ķīna un ASV.

CLOE darbsemināri nodrošina bāzi puduru vadības rokasgrāmatai, kuras pamatā ir puduru izveidošanas un pārvaldīšanas laba prakse, kas apzināta tīkla ietvaros. Tīkla partneri izstrādā

CLOE stends Konkurētspējas institūta (TCI) kongresā Lionā, Francijā.

CLOE – Clusters linked over Europe (Eiropas puduru tīkls)

Projekts: CLOE – Eiropas puduru tīkls

Programma: *Interreg III C* (Rietumi)

Kopējās izmaksas: € 1 808 000

ES ieguldījums: € 800 000

Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Īstenošanas periods: no 2004. gada jūlija līdz 2007. gada jūnijam

Dr Adolf M. Kopp

Wirtschaftsförderung Karlsruhe

Zähringerstr. 65a

D-76124 Karlsruhe

Tālr. (49-721) 133 73 00

Fakss (49-721) 133 73 09

adolfo.kopp@wifoe.karlsruhe.de

<http://www.clusterforum.org>

arī vietni iekšējai un ārējai komunikācijai – tā sniedz informāciju par katra pudura MVU un citu organizāciju rīkotiem pasākumiem. Pudura uzņēmumi ar tīkla palīdzību uzzina par labu praksi organizatoriskos, resursu izmantošanas, kvalifikācijas, mācību, sadarbības instrumentu un metožu jautājumos. Tie attīsta sadarbību un sinerģijas ar citiem pudura uzņēmumiem tajā pašā nozarē un iesaistās kopējā starptautiskā mārketinga stratēģijā, kas ļauj CLOE pozicionēt sevi starptautiski un gūt piekļuvi mērķtirgiem.

Projekts jau guvis publicitāti Eiropas uzņēmumu puduru vidū un vairāki pieturas punkti jau ir sasniegti. Tagad, kad izveidota laba, informatīva vietne (clusterforum.org), platforma no "tira" informācijas avota pārtapusi interaktīvā forumā ar meklētājprogrammu, kas dod iespēju CLOE datubāzē iegūt kontaktinformāciju vairāk nekā 230 puduriem. Vēl viens liels pieturas punkts bija 2006. gadā pabeigtā rokasgrāmata *Cluster management guide* – uzziņu izdevums par puduru izveidi un pārvaldīšanu. Veiksmīgs pasākums ar 80 dalībniekiem bija arī Lincā sarīkotais nozares darbseminārs CLOE reģionu uzņēmumu pārstāvjiem un ieinteresētiem puduru vadītājiem no visas Eiropas.

Austrija/Vācija/Ungārija/Itālija

Regins – mazo un vidējo uzņēmumu integrēšana Eiropas ekonomikā

Reģionālā attīstība ir atkarīga no konkurētspējīgiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un to integrēšanas Eiropas un globālajos tirgos. Tādēļ reģionālā un starptautiskā līmenī svarīga ir efektīva tīklu veidošana starp šiem uzņēmumiem, īpaši uz tehnoloģijām orientētos sektoros. Tomēr ir maz informācijas par tīklu un puduru efektivitāti dažādās reģionālajās vidēs. Turklāt tīklu un puduru pasākumi lielākoties ir vietēji vai reģionāli, bet starpreģionālā vai Eiropas līmenī sadarbība ir neliela. Projektā *Regins* tiek pētīts tematiskas puduru pārvaldības pašreizējā situācija dalībriņos un tiek īstenoti apakšprojekti, savstarpēji saistot dalībriņonu institūcijas no autobūves, loģistikas un biotehnoloģiju sektoriem.

Projektā *Regins* (reģionāli standartizēti sadarbības modeļi reģionālo MVU labākai integrēšanai Eiropas ekonomikā), kurš laikposmā no 2004. līdz 2007. gadam saņem atbalstu no *Interreg III C* iniciatīvas un Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF), sadarbojas četri Austrijas, Vācijas, Ungārijas un Itālijas reģioni. Kopējais *Regins* mērķis ir veicināt, lai partneri savstarpēji nodotu zinātību par puduru pārvaldīšanu, inovācijām reģionos un MVU atbalsta politiku, liekot pamatus ilgtermiņa un stratēģiskai sadarbībai. Projekta apakšmērķi ir šādi: (a) veicināt publiskā un privātā sektora partnerību; (b) stimulēt apmaiņu un zinātnības nodošanu konkrētās tēmās; (c) dibināt reģionālus tīklu birojus, kas atbalstītu tīklošanos starp partneriem attiecīgajā reģionā; (d) novērtēt,

Regins vadības komiteja un darbinieki sanāsmē Gmundenā (Gmunden), Austrijā.

kāds līmenis dalībriņonos sasniegts puduru pārvaldībā; (e) dalībriņonos ieviest uz līdzšinējiem reģionālajiem tīkliem balstītus standartmodeļus informācijas apmaiņai ar lielu skaitu MVU.

Regins sniegs salīdzinošu pārskatu par puduru pārvaldības politiku un instrumentiem, kā arī par to efektivitāti partnerreģionos. Esošās struktūras tiks pārskatītas un salīdzinoši novērtētas. Tiks izstrādātas jaunas pieejas. Rezultāti ar darbuzzināšanas shēmas palīdzību tiks integrēti reģionālajā atbalsta politikā un tīklošanās instrumentos. Kopēji tīklošanās pasākumi un struktūras (standartizēti sadarbības modeļi) veicinās puduru pārvaldības struktūru starpreģionālu sadarbību, kam būtu jāsamazina projektu uzsākšanas un darījumu izmaksas, jāsaīsina reaģēšanas laiks un jāuzlabo projektu saturu saderība ar MVU mērķiem. Apakšprojekti izvēlētājās tematiskajās prioritātēs radīs stabilas starpreģionu saiknes starp reģionālo tīklu koordinatoriem un tīklu locekļiem.

Balstoties uz pašreizējā stāvokļa analīzi un izmantojot starpreģionālu novērtēšanas sistēmu, tika izstrādāta labas prakses rokasgrāmata, kurā apkopoti puduru pārvaldības pasākumi partnerreģionos un sniegti vispārīgi ieteikumi par reģionālu puduru izveidošanu un pārvaldību, jo sevišķi autobūvē, loģistikā un biotehnoloģijā. Visi partneri piedalījās šīs rokasgrāmatas radīšanā, kā arī dažādos reģionālos, starpreģionālos un starptautiskos gadatirgos un citos pasākumos, kur tie popularizēja *Regins*. Turklāt Augšaustrijas, Štutgartes reģiona, Lombardijas un *West Pannon* delegācijas popularizēja *Regins* projektu vairākos starptautiskos darbsemināros un vizītēs.

Projekts: *Regins* – *Regional standardised interfaces for a better integration of regional SMEs in the European Economy* (reģionāli standartizēti sadarbības modeļi reģionālo MVU labākai integrēšanai Eiropas ekonomikā)

Programma: *Interreg III C* (Austrija)

Kopējās izmaksas: € 7 035 223

ES ieguldījums: € 3 667 611

Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Īstenošanas periods: 2004. gada februāris – 2007. gada marts

Mr Andreas Hubinger

Clusterland OÖ GmbH

Hafenstraße 47-51

A-4020 Linz

Tālr. (43-70) 798 10 50 82

Fakss (43-70) 798 10 50 80

andreas.hubinger@clusterland.at

<http://www.regins.org>

Austrija/Čehija/Vācija/Polija/Slovēnija

RegioSustain – no biomasas līdz enerģijai – ilgtspējība reģionālajiem ekonomiskās aprites cikliem

Biomasas ražošana un izmantošana enerģijas ieguvei ir inovatīvs veids, kā radīt reģionālus vērtību aprites ciklus, kur visa pievienotā vērtība – no biomasas ražošanas līdz enerģijas ieguvei un patēriņam – paliek reģionā. Pieredze rāda, ka biomasas kā alternatīva enerģijas avota izmantošana var veicināt reģionālo ekonomisko attīstību, īpaši reģionos, kur dominē lauksaimniecība un mežsaimniecība. Tomēr daudzos no šiem reģioniem trūkst vajadzīgās zinātnības un instrumentu pareiza reģionāla biomasas ražošanas, enerģijas ražošanas un patēriņa cikla izveidošanai.

RegioSustain ir Eiropas Reģionālā attīstības fonda finansēts starpreģionāls tīkls, kas izveidots saskaņā ar Interreg III C iniciatīvu. RegioSustain apvieno 14 publiskā un privātā sektora partnerus un pētniecības iestādes no piecu dalībvalstu reģioniem un pilsētām, lai reģioniem būtu iespējams izmantot novārtā atstāto lauksaimniecības un mežsaimniecības potenciālu, no biomasas ražojot enerģiju. Projekta konkrētais mērķis ir intensīvāk izmantot esošo zinātnību un instrumentus, kas nepieciešami, lai biomasu varētu efektīvi izmantot enerģijas ražošanai un par ilgtspējīgas attīstības instrumentu, kā arī par šo iespēju informēt vietējās un reģionālās ieinteresētās puses un plašu sabiedrību.

RegioSustain palīdz reģioniem tālāk attīstīt alternatīvos enerģijas avotus un mazināt atkarību no ārējās energoapgādes. Projekts atbalsta arī reģionu centienus diversificēt ienākumu avotus mežsaimniecības un lauksaimniecības sektoros un tradicionālo kultūrainavu saglabāšanu. Veikto pasākumu vidū ir analīze par esošo zinātnību un vietējo potenciālu biomasas izmantošanai

Pieredzes apmaiņa ir viens no RegioSustain galvenajiem mērķiem. Iespējams, praktiskākais labas prakses apmaiņas un nodošanas veids ir regulāri mācību braucieni kopā ar projekta partneriem uz parauginiciatīvu īstenošanas vietām; šoreiz tā ir apkures sistēma ar koka skaidu granulām.

Projekts: *RegioSustain*
Programma: *Interreg III C (Austrumi)*
Kopējās izmaksas: € 704 000
ES ieguldījums: € 507 000
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)
Īstenošanas periods: no 2004. gada jūnija līdz 2007. gada jūnijam

Kontaktpersona:
Dr. agr. Elke Knappe
Leibniz-Institut für Länderkunde e.V.
Schongauerstraße 9
D-04329 Leipzig
Tālrunis (49-341) 255 65 00
Fakss (49-341) 255 65 98
info@ifl-leipzig.de
<http://www.regiosustain.net>

enerģijas ražošanai. Partneri nodod un izplata zinātnību un instrumentus daudzos darbsemināros, konferencēs, izstādēs un mācību pasākumos. Tāpat tie reģionos dibina informācijas un pakalpojumu centrus, kas atbalsta informēšanas, izplatīšanas un mācību pasākumus.

Laikposmā no 2004. gada jūnija līdz 2007. gada jūnijam projekta mērķi ir šādi: (a) nodibināt kompetences tīklu, kas veicinātu pieredzes un labas prakses piemēru apmaiņu un zinātnības nodošanu; (b) veicināt strukturālas pārmaiņas lauku rajonos, nodrošinot alternatīvus ienākumu avotus, vairojot lauksaimniecības un mežsaimniecības konkurētspēju un ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības principu; (c) izmantot lauksaimniecības un mežsaimniecības pastāvošo potenciālu; (d) stabilizēt nabadzīgos reģionus, iedibinot reģionālus ekonomikas aprites ciklus.

RegioSustain īstenošana nav tieši saistīta ar termocentrāļu būvniecību. Tā drīzāk liek pamatus šādu projektu īstenošanai, nododot zinātnību par konkrēto projektu dalībreģionu potenciālu, iespējām un arī nepilnībām ekonomikas aprites ciklu veidošanai un par finansiāla atbalsta gūšanas iespējām. Dažādos pasākumos var iedalīt četrās grupās: analīze; mācības; tikšanās; un rezultātu izplatīšana un sabiedriskās attiecības. Būtisks elements darbības veiksmīgai īstenošanai projekta reģionos ir reģionālās darba grupas. Tās regulāri tiek un kalpo kā platformas debatēm gan ar vietējiem dalībniekiem, gan ārējiem ekspertiem.

Īrija

Izaugsme caur dabu

Lough Key meža un atpūtas parka atjaunošana Īrijas rietumos dod jaunu dzīvi apmeklētāju vidū populārai vietai un jaunu dinamismu vietējai ekonomikai.

Lough Key meža un atpūtas parks atrodas gleznainā un vēsturiskā vietā, un to veido jauktu mežu masīvs apmēram 350 hektāru platībā, ezers un vairākas nelielas salas. Parka galvenais pievilinātājs ir 3 jūdzes platais Lough Key ezers. Parka vēsturi rakstnieki atspoguļo hronikās jau senāk par tūkstoš gadiem, kopš 1041. gada Lough Key anālēm, *Annals of Lough Key*, kas šobrīd glabājas Trinity College universitātē Dublinā. Jaunākos laikos ezers un zeme ap to bija daļa no Rokingemas muižas, kas līdz 1957. gadam piederēja seram Džonam Kingam un viņa pēctečiem. Pēc tam muižu pārdeva Īrijas Zemes komisijai un neilgi pēc tam tika dibināts Lough Key mežaparks. Parks ir viens no plašākajiem un gleznainākajiem Īrijas mežaparkiem. Parks ir ievērojams ar saviem dārziem, dabas takām, arheoloģisko izrakumu vietām, agrīno viduslaiku apļveida cietokšņiem un pazemes kambariem, skatu torni un laivu braucieniem uz salām. Parka apmeklētības zenīta laikā – XX gadsimta 70. gados un 80. gadu sākumā – tur ik gadu viesojās līdz 250 000 apmeklētāju. Taču vēlāk, mainoties tūrisma un atpūtas modeļiem un trūkstot investīcijām, parka apmeklētāju skaits pakāpeniski samazinājās.

Skats no koku virsotnēm

XX gadsimta 90. gadu vidū valsts mežsaimniecības un zemes pārvaldības uzņēmums *Coillte*, kam parks pieder, uzsāka lielu atjaunošanas projektu partnerībā ar *Roscommon* grāfistes domi. Projektā bija paredzēts nojaukt dažas esošās parka celtnes, bet citas rekonstruēt un atjaunot. Atjaunošanas laikā parku papildināja ar

Rotājlaucums Lough Key meža un atpūtas parkā Īrijā.

daudziem jauniem elementiem. Viens no oriģinālākajiem jauniem papildinājumiem ir jauna Lapotņu taka, kas galotņu augstumā vijas caur koku lapotnēm un ved no apmeklētāju centra gar Lough Key ezera krastu.

No citiem jaunievedumiem minami divi pieaugušajiem un bērniem paredzēti piedzīvojumu centri telpās jauns apmeklētāju centrs, kur piedāvā aprakstus par bagātīgajām un daudzveidīgajām Lough Key ezera ainavām. Lai gan parks ir uzlabots ar jauniem maksas pakalpojumiem un atrakcijām, bezmaksas piekļuve joprojām ir pieejama tradicionālās meža atpūtas cienītājiem.

Rezultāti

Atjaunotā Lough Key meža un atpūtas parka atvēršana publikai notiks 2007. gada aprīlī. Pirmajam darbības gadam prognozētais apmeklētāju skaits ir 60 600, līdz piektajam darbības gadam šo skaitu paredzēts palielināt līdz 121 300.

Kad parks būs pilnībā atvērts, tas nodrošinās 12 līdz 16 tiešas darba vietas. Parks palīdzēs paplašināt netiešās nodarbinātības iespējas tādās jomās kā, piemēram, sabiedriskā ēdināšana, izglītība un aktīvā atpūta uz ūdens un sauszemē. Lough Key meža un atpūtas parka projekts ir reģiona celmlauzis un noderēs arī par piesaisti vairākiem citiem apmeklējuma objektiem teritorijā, palīdzot izveidot tūrisma produktu un pakalpojumu puduri reģionā. Lough Key meža un atpūtas parka atjaunošana ir noderīgs paraugs tam, kā kvalitatīvu apmeklējuma objektu izstrādāšanā var sadarboties valsts mežsaimniecības vai zemes pārvaldības uzņēmums, pašvaldība un tūrisma attīstības organizācija.

Projekts: Lough Key meža un atpūtas parks

Programma: 1. mērķis (2000–2006)

Kopējās izmaksas: € 9 000 000

ES ieguldījums: € 5 700 000

Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Īstenošanas periods: 2000–2006

Kontaktpersona:

Mr Neil Armstrong

General Manager

Lough Key Forest & Leisure Park

Rockingham, Boyle

Co Roscommon

Ireland

Tālr. (353-71) 966 32 42

Fakss (353-71) 966 32 43

loughkey@roscommoncoco.ie

<http://www.loughkey.ie>

Beļģija/Vācija/Nīderlande

Rūpes pāri robežām

Jauna veselības aprūpes dalībnieku pārrobežu apvienība Meuse-Rhine eiroreģionā (EMR) parāda, kādas priekšrocības ir veselības aprūpes sistēmu uzlūkošanai Eiropas Savienības skatījumā.

EMR ir pārrobežu reģions, kas aptver daļu no Beļģijas (*Liège* un *Limburg*), Vācijas (*Āhene*) un Nīderlandes (*Limburg*). Reģionu apdzīvo apmēram 3,7 miljoni iedzīvotāju, kas runā trīs dažādās valodās, ir pakļauti trim atšķirīgām tiesību sistēmām un pieder pie četrām ļoti atšķirīgām kultūrām. Par spīti šīm atšķirībām, EMR ir ilga pārrobežu sadarbības vēsture, kas ir visuzskatāmākā veselības aprūpes pakalpojumu jomā. Sākotnējos pamatus sadarbībai veselības aprūpes jomā lika 1992. gadā iesāktais projekts *Interreg I*. Šo projektu tālāk izvērsa ar *Interreg II* un *Interreg III* programmu atbalstu, rezultātā izveidojot spraigāku sadarbību starp reģiona slimnīcām, veselības aprūpes apdrošinātājiem un citiem veselības aprūpes dalībniekiem un nodibinot vairākus pārrobežu veselības aprūpes dienestus. Pašreiz pārrobežu tīklā ir iesaistītas slimnīcas, veselības apdrošināšanas kompānijas, pacientu organizācijas, ārsti, sabiedrības veselības iestādes, veselības aprūpes politikas veidotāji un pārvaldes iestādes.

Brīva pacientu kustība

Sadarbība sākuma posmos aptvēra tikai slimnīcas un galvenokārt koncentrējās uz veselības aprūpes vajadzību novērtēšanu un pārrobežu veselības aprūpes dienesta nodibināšanai nepieciešamo struktūru izpēti. Pēc tam slimnīcas un veselības aprūpes apdrošinātāji izveidoja apvienību, kas nodrošināja pamatu praktiskāku pārrobežu veselības aprūpes jautājumu risināšanai un šādu pakalpojumu izmantotāju brīvas kustības šķēršļu novēršanai. Šajā nolūkā 2000. gadā tika ieviesta īpaša starptautiska veselības apdrošināšanas karte, kas apdrošinātājiem pavēra piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem viņpus robežas.

Nākamā *Interreg III* projekta "Pārrobežu veselības aprūpes nodrošināšana Eiropas *Meuse/Rhine* reģionā" (*Zorg over de grens*, 2002–2005) centrā bija paplašināts desmit veselības aprūpes finansēšanas organizāciju un piecu slimnīcu tīkls. Slimnīcas un finansēšanas iestādes parakstīja īpašus sadarbības līgumus un sadarbojās apmēram 15 pārrobežu projektu aspektos. Projekts atviegloja arī pārrobežu kontaktus pacientu grupām un vecu ļaužu aprūpes tīkliem, sadarbību narkotiku atkarīgo aprūpē, sadarbību starp augstākās izglītības iestādēm un sadarbību eiroreģionu vides veselības projektu īstenošanā. Kopsakarā ar šo projektu sākās arī sadarbība Ziņojuma par veselības aprūpi eiroreģionos tapšanā un notika eiroreģionu konferences par veselības aprūpi.

Projekts: Pārrobežu veselības aprūpes nodrošināšana Eiropas *Meuse/Rhine* reģionā (*Zorg over de grens*)
Programma: *Interreg IIIA*
Kopējās izmaksas: € 1 670 000
ES ieguldījums: € 835 000
Īstenošanas periods: 2002–2006
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)
Kontaktpersona:
Prof. Dr Jacques Scheres
Euroregional Coordinator
University Hospital Maastricht
Postbus 5800, 6202 AZ, Maastricht
The Netherlands
Tālrunis (31-43) 387 59 92
Fakss (31-43) 387 79 77
jsch@eepz.azm.nl (jscheres@knmg.nl)

Paraugs

No svarīgākajiem sasniegumiem, kas gūti pārrobežu sadarbībā veselības aprūpē EMR reģionā, minami šādi:

- slimnīcu sadarbība klīniskajā darbā tādās jomās kā, piem., sirds ķirurģija bērniem, pozitronu emisijas tomogrāfija (PET), bērnu onkoloģijas slimību un apdegumu ārstēšana, asinsvadu ķirurģija un patoloģiska aptaukošanās, utt.;
- Eiroreģiona slimnīcu kvalitātes cikls;
- veselības aprūpes finansētāju sadarbība;
- starptautiska veselības aprūpes apdrošināšanas karte;
- informācijas vietne un platforma par pārrobežu veselības aprūpi EMR teritorijā;
- paplašināta slimnīcu, apdrošinātāju, pacientu, ārstu, farmaceitu un citu atbilstošu partneru, piemēram, universitāšu, savienība;
- konkrētu slimnīcu pakalpojumu izmaksu salīdzinājums trīs EMR valstīs;
- slimnīcu pakalpojumu izmaksu salīdzinājums un caurskatāma medicīnisko līdzekļu atmaksāšana un noteikumi par to EMR teritorijā;
- salīdzinājums par pakalpojumiem hroniskiem slimniekiem EMR teritorijā, t.i. diabēta slimniekiem;
- ātrās palīdzības un avārijas dienestu pārrobežu sadarbība EMR teritorijā.

Meuse-Rhine eiroreģions ir noderīgs nākotnes sadarbības paraugs pārrobežu veselības aprūpes pakalpojumu jomā Eiropā. Projekta panākumi jau ir ierosinājuši pārmaiņu Eiropas Savienības politikā, kas šobrīd atzīst priekšrocības, ko dod veselības pakalpojumu sistēmu aplūkošana Eiropas Savienības skatījumā.

Dānija/Zviedrija

Biotehnoloģija pāri robežām

Øresund reģiona valsts iestāžu un dzīvības zinātņu nozares pārrobežu sadarbības rezultātā izveidots pasaules tirgū vadošs biotehnoloģijas puduris Medicon Valley.

Kad Zviedrijas un Dānijas valdības 1991. gadā izlēma būvēt fiksētu savienojumu pāri Øresund šaurumam, tās paredzēja arī izveidot pārrobežu reģionu, kas kļūtu par kopēju teritoriju sadarbībai ekonomikas, sociālajā un kultūras jomā. Tā tapa Øresund reģions, kas aptver Lielo Kopenhāģenu un Scania reģionu Dienvidzviedrijā un ar 3,5 miljoniem iedzīvotāju aizņem apmēram 100 kvadrātkilometru teritoriju. Lai sekmētu reģiona ekonomikas attīstību, nozares sektors sadarbībā ar universitātēm un publisko sektoru vēlāk izveidoja Øresund zinātnes reģionu (OSR).

Prioritārs OSR mērķis bija veidot platformas vai pudurus tādos reģiona panākumiem bagātākajos sektoros kā biotehnoloģija, ICT, vides nozare un pārtikas rūpniecība. Šobrīd lielākais un sekmīgākais puduris ir Medicon Valley biotehnoloģijas/medicīnas sektorā. Ideja par Medicon Valley izvirzījās XX gadsimta 90. gadu vidū, kad reģiona institūcijas un biozinātņu nozare vienojās sadarbībai, virzot reģionu starptautiskajā tirgū un kopēja mērķa sasniegšanai: pasaules piecu pievilcīgāko biozinātnes reģionu konkurencē kļūt par vispievilcīgāko biozinātnes reģionu Eiropā.

No pudura līdz kopienai

Kopš 1997. gada reģionālās attīstības aģentūras *Copenhagen Capacity* un *Position Skåne* ir kopīgi veicinājušas ārzemju investīcijas Medicon Valley. Vienlaikus arī izveidotā Medicon Valley kopiena spēra soļus savas izaugsmes un attīstības turpinā-

šanai, sākot ar Medicon Valley akadēmijas (MVA) dibināšanu 1997. gadā. MVA darbojas kā palīgorganizācija, kas veicina informācijas un zināšanu apmaiņu un sadarbību starp uzņēmumiem, universitātēm, slimnīcām un citām Medicon Valley organizācijām. Finansiālu atbalstu MVA saņēma no Interreg IIA Øresund programmas un reģiona publiskām un privātām ieinteresētām pusēm.

Sadarbībā starp reģiona universitātēm tika nodibināta arī Øresund University, kas koordinē mācības un pētniecību un palīdz pārraudzīt jaunu iestāžu dibināšanu biozinātņu pētniecībai reģionā. Starp sadarbības jomām minamas reģiona pirmās riska kapitāla kompānijas, Medicon Valley Capital, dibināšana. MVC izveidoja abu valstu investori un tā atbalsta biozinātņu jomas uzņēmumus to darbības uzsākšanas un attīstības posmā.

Farmakoloģijas Silikona ieleja

Šodien Medicon Valley koncentrēti lieli farmakoloģijas uzņēmumi, kam nav sāncenšu Eiropā un varbūt pat visā pasaulē. Ar reģiona plaukstošās akadēmiskās un klīniskās biozinātņu pētniecības atbalstu šis unikālais sektors ir padarījis Medicon Valley par pasaules tirgus līderi četrās komerciāli nozīmīgākajās medicīnas jomās: diabēta terapijā, iekaisumu terapijā/immunoloģijā, neiroloģijā un onkoloģijā. Šis pieredzes un speciālo zināšanu apvienojums padara Medicon Valley par auglīgu vidi arī jaunu uzņēmumu tapšanai biozinātņu jomā. Kopš 1997. gada Medicon Valley ir radījis 114 jaunus uzņēmumus (laikposmā no 1997. līdz 2005. gadam vidēji pa 13 gadā) un tas piesaista biozinātnēm vairāk tiešo ārvalstu investīciju nekā jebkurš cits Eiropas reģions. Medicon Valley šobrīd strādā vairāk nekā 300 biotehnoloģiju, medicīnas tehnoloģiju un farmakoloģijas uzņēmumi, kas kopā veido vairāk nekā 60 % Dānijas un Zviedrijas zāļu un medicīnas līdzekļu eksporta.

Medicon Valley raksturo dažādi šādi fakti:

- 300 uzņēmumi darbojas biozinātņu jomā;
- 14 universitātes;
- 26 slimnīcas, 11 no tām – universitātes slimnīcas;
- biozinātņu jomā strādā 41 000 nodarbinātie;
- 14 000 pētnieki;
- 150 000 studentu, no tiem – 2000 biozinātņu doktoranti;
- apmēram 60 % no Skandināvijas devuma biozinātņu jomā.

Projekts: *Medicon Valley*
Programma: *Interreg programma*
Kopējās izmaksas: € 3 950 000
ES ieguldījums: € 1 980 000
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)
Īstenošanas periods: 28.2.2002.–27.2.2005.

Kontaktpersona:
Mr Ulf Åberg
Business Development Manager
Food & Food Technology, Life Science
Department of Economic Development & Innovation
Region Skåne, Stortorget 9
SE-211 22 Malmö
Tāl. (46-40) 623 97 48
GSM (46) 768 87 04 48
Fakss (46-40) 35 92 04
ulf.berg@skane.se (Skype: ulfgoranaberg)
<http://www.skane.com/invest>

Itālija

Kokapstrādes un tehnoloģiju puduris *Bolzano* – sadarbība un inovācijas mazu tradicionālu ģimenes uzņēmumu starpā

Bolzano reģions atbalstīja kokapstrādes un tehnoloģiju pudura Cluster Holz & Technik izveidi, kas apvieno 175 uzņēmumus. Tā dalībnieki ir galvenokārt mazi ģimenes uzņēmumi ar nelielu pieredzi inovācijās un sadarbojas tādās inovāciju jomās kā labklājība, ilgtspējīgas ēkas, gaismas un akustikas optimizācija.

Bolzano autonomā province (vācu valodā, ko runā lielākā daļa tās iedzīvotāju, to sauc par *Südtirol*) ir Alpu reģions, kur vietējās ekonomikas tradicionāli sektori ir koka ēku celtniecība un kokapstrādes produkcijas ražošana. Tomēr, tā kā vietējie uzņēmumi strādā relatīvi aizsargātā tirgū un to P&A prasmes ir ierobežotas, tie (galvenokārt ļoti mazas firmas) nav labi sagatavoti globalizācijas uzdevumiem un, kopumā ņemot, nespēj konkurēt tirgū ārpus reģiona. Galvenais izaicinājums kokapstrādes sektorā ir modernizēt un paplašināt savu tirgu un veicināt tehnoloģiju nodošanu, lai apzinātu jaunus izstrādājumus, zinātību un ražošanas procesus.

Reģionālais atbalsts

Reģionālās iestādes atbalstīja pudura izveidošanu un publicēja trīs atklātus aicinājumus MVU iesniegt sadarbības projektus inovāciju veicināšanai. Iznākumā finansēti tika astoņi projekti, kuros bija iesaistīti 28 uzņēmumi un kas pievērsās šādām jomām: akustikas un apgaismojuma modernizēšana, interjeri labklājības sektorā (viesnīcu, *spa* pakalpojumi, u.c.), ergonomiska dizaina mēbeļu izstrāde un virzīšana tirgū, izstrādājumu/tirgus/tehnoloģiju inovācijas un informācijas platforma kokapstrādes sektoram.

Piemēram, vienu no finansētajiem projektiem, *Eurokustik*, iesniedza trīs kokapstrādes uzņēmumi, kas vēlējās izstrādāt jaunus telpu dizaina veidus optimālas akustikas nodrošināšanai. Pēc divu Austrijas speciālistu vadītām mācībām kokapstrādes uzņēmumi uzbūvēja pirmo akustiskas kameras prototipu. To vēlāk koncertturnejas laikā testēja orķestris *Symphonic Wind Orchestra*, ļaujot izmērīt, kā mēbeļu izkārtojums ietekmē skaņas difūziju un mūziku. Projekts bija tik veiksmīgs, ka tā gaitā tapa jauns uzņēmums, kas saņēma līgumus gan privātajā (viesnīcu konferenču zāles/orķestru koncertzāles, uzņēmumu darba telpas), gan publiskajā sektorā (teritorijas sportam, ugunsdzēsēju depo).

Tajā pašā laikā notika arī horizontāla darbība, kas ietvēra: atbalstu dalībai starptautiskos gadatirgos un mācību braucieni rīkošanu; speciālas mācības par attiecīgām jaunām tehnoloģijām; pētījumu par mežu nozares tirgu Ziemeļitālijā; tehnoloģiskas sertificēšanas (marķējuma) iedibināšana attiecībā uz akustiku un apgaismojumu; uzņēmumu profilu datubāzes izstrādi; regulāru darbsemināru un pasākumu organizēšanu (piemēram, "Sarunas par koksnī"),

Projekts: Alpu puduru tīkla (*Cluster Alpine Network – CAN*) Kokapstrādes un tehnoloģiju puduris

Programma: "Jauninājumi" (2000–2006)

Kopējās izmaksas: € 740 360

ES ieguldījums: € 370 180

Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Īstenošanas periods: no 2002. gada janvāra līdz 2004. gada decembrim

Kontaktpersona:

Wood and Technologies Cluster

Dott. Albert Überbacher, Cluster Manager

CAN Südtirol

Via Siemens 19

I-39100 Bolzano

Tālr. (39-471) 56 81 47

Fakss (39-471) 56 81 45

albert.ueberbacher@can-suedtirol.it

<http://www.can-suedtirol.it>

kompetences centra "Koka akustika un apgaismojums" izveidošanu un informācijas un komunikācijas centra izveidi.

Puduris apvieno gan ražotāju, gan pakalpojumu sniedzēju uzņēmumus un tā sastāvs ir šāds: 60 % namdaru uzņēmumu, 20 % kokapstrādes uzņēmumu, 10 % arhitektu firmu un 10 % citu uzņēmumu (dizaineri, akustikas un gaismas tehniķi).

Turpmākā attīstība

Programmas noslēgumā 2004. gadā pudurim bija vēlēta pārstāvju komiteja un tas apvienoja 130 dalībniekus. Divus gadus vēlāk dalībnieku skaits audzis līdz 175. Izveidotas arī trīs darba grupas ("Inovatīvas koka konstrukcijas", "Optimāla gaismas izmantošana iekšējās telpās" un "Veselība, labklājības nozare Alpu kalnos un inovatīvas virsmas", kas dalībniekiem sniedz informāciju, zinātību, atbalstu sadarbības projektiem un organizē mācības. Septiņi no astoņiem finansētajiem sadarbības projektiem turpinās bez Eiropas reģionālā attīstības fonda (ERAF) atbalsta un tiek plānoti divi jauni projekti ("Spa trīszaigzņu viesnīcās" un "Dienviņu klimatam piemērotas koka ēkas"). Izstrādāta ir arī Tehnoloģijas kvalitātes marķējums un turpinās starpreģionu sadarbības projekts ("Koks ar pievienotu vērtību", kuru finansē no *Interreg III C*).

Zviedrija

MVU konsultantu tīkls inovāciju jautājumos

Rietumzviedrijā "inovāciju konsultantu" grupa nodarbojas ar MVU, lai apzinātu to vajadzības pēc inovācijām un attiecīgos gadījumos atrastu nepieciešamos ekspertus, kas palīdzētu to turpmākai attīstībai.

Västra Götaland ir vadošais rūpniecības reģions Zviedrijā un ārpus Lielās Gēteborgas rūpniecība veido reģiona ekonomikas un nodarbinātības pamatu. Apmēram 40 % reģiona iedzīvotāju ir nodarbināti rūpniecībā vai ar rūpniecību saistītu pakalpojumu jomā.

Kāds 1999.–2000. gadā veikts RITT (!) pētījums, kura pamatā bija 900 intervijas ar uzņēmumiem, parādīja, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir nerealizētas attīstības vajadzības un ka inovativitāte un riska uzņemšanās līmenis reģiona rūpnieciskajos MVU ir zems. Zināšanu resursi bija izkaisīti un MVU vadītājiem nebija skaidrs, kur griezties, kad nepieciešama palīdzība. MVU bija atšķirīgas vajadzības, pirmkārt tehnisko zināšanu jautājumos, taču arī tādās jomās kā tirgvedība un tīklošanās iespējamo klientu aizsniegšanai. Bija nepieciešami labāki kontakti starp apmācītajiem un MVU.

2003. gadā Rietumzviedrijas reģions trīs apakšreģionos – Fyrbodal, Sjuhärad un Skaraborg – īstenoja projektu "Pasaulē klases reģionāla inovāciju sistēma mazajiem un vidējiem rūpniecības uzņēmumiem". Projektu pārāgri pārtrauca, jo to pilnā mērā neatbalstīja Fyrbodal apakšreģions, kurš eksperimentiem šajā jomā saņēma programmas "Jauninājumi" finansējumu savam atsevišķam projektam.

Otrais posms

Projekta otrais posms ar diviem atlikušajiem apakšreģioniem turpinājās no 2003. gada aprīļa līdz 2005. gada augustam. Šo projektu

ar nosaukumu "Pasaulē klases reģionāls inovāciju dienests – IF-net Västra Götaland" pārvaldīja Zviedrijas inženierzinātņu nozares pētniecības institūts IVF. Projekta ietvaros notika šādi pasākumi.

- Tika izveidots tīkls, lai apvienotu visus rūpniecības nozares apmācītājus. To koordinēja pārvaldības grupa, kurā ietilpa projekta pārvaldītājs no reģiona un pārstāvji no rūpniecības pētniecības institūtiem un uzņēmējdarbības attīstības asociācijas.
  - Tikla ietvaros darbā pieņēma un apmācīja "inovāciju konsultantus". Konsultantu atlasei pārvaldības grupa izmantoja šādus kritērijus: iepriekšēja pieredze nozarē, spēja un vēlēšanās komunicēt ar galvenajiem MVU pārstāvjiem un iegūt to uzticēšanos; un spēja redzēt plašāku perspektīvu, t.i., aplūkot situāciju ar MVU holistiski, nevis meklējot konkrētas problēmas savas personīgās kompetences jomā. Inovāciju konsultantus apmācīja, lai tie varētu pārstāvēt tīklu kā tā kopējās kompetences vēstnieki.
  - Inovāciju konsultanti apmeklēja rūpniecības MVU, lai palīdzētu to attīstībai. Par labāko kontaktu un uzticības iedibināšanas veidu atzina personīgus apmeklējumus; brošūras un informatīvi materiāli kalpoja tikai kā atgādnēs. Pirmais apmeklējums ilga 1–2 stundas, pēc tam notika analīze un attīstības plāna priekšlikuma sagatavošana, nepatērējot tam vairāk par 20 stundām.
  - Kur apmeklējuma rezultātā tika noskaidrots noteikts pieprasījums, konsultants iesniedza konkrētu attīstības plāna priekšlikumu, kuru uzņēmums varēja novērtēt. Pēc tam konsultanti atrada un ieteica MVU kompetentākos ekspertus. Pēc tam MVU apmaksāja attīstības plānu, izmantojot arī projekta ieguldījumu € 1800.
  - Lai nodrošinātu konsekventi un kvalitāti, uzņēmumu apmeklējumiem un reģionālā zināšanu tīkla pārstāvju piedāvātajiem pakalpojumiem tika piemērota kopēja kārtības, koordinēšanas, ziņojumu iesniegšanas, utt., politika. Šo informāciju dokumentēja rokasgrāmatā, kuras pamatā bija pirms projekta uzsākšanas īstenots pētījums, ko veica Uzņēmējdarbības inovāciju centrs (*business innovation centre – BIC*).
  - Konsultanti apmeklēja 318 uzņēmumus un šo apmeklējumu rezultātā iesniedza 100 attīstības plāna priekšlikumus, kuru īstenošanu uzsāka 75 gadījumos.
- Reģions turpina finansēt projektu savas stratēģijas ietvaros, kuras mērķis ir izveidot "pasaulē klases inovāciju atbalsta sistēmu MVU".

Projekts: Pasaulē klases reģionāla inovāciju sistēma maziem un vidējiem rūpniecības uzņēmumiem
Programma: "Jauninājumi" (2000–2006)
Īstenošanas periods: no 2003. gada janvāra līdz 2005. gada septembrim
Kopējās izmaksas: € 1 714 000
ES ieguldījums: € 5727 000
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Kontaktpersona:
Projekta II posms
Mr Björn Westling
IVF Industriforskning och utveckling AB
Argongatan 30
S-431 53 Mölndal
Tāl. (46-31) 706 61 69
Fakss (46-31) 27 61 30
bjorn.westling@ivf.se
http://www.ivf.se

¹ "Reģionālās inovācijas un tehnoloģiju apmaiņa", struktūrfondu līdzfinansēta Eiropas Savienības programma, kuru Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts organizēja 90. gadu beigās, lai palīdzētu reģioniem izstrādāt pētniecības un inovāciju stratēģijas.

Igaunija

Inovācijas būvindustrijā – Loodesystem

Jaunas lokšņu tērauda ražošanas līnijas izstrāde

Loodesystem Ltd ir būvmateriālu un saliekamo māju ražotājs Igaunijā. Šī 2000. gadā dibinātā firma bija pirmais uzņēmums Igaunijā, kas uzsāka ražot nesošās sienas saliekamajām mājām, par būvmateriālu izmantojot lokšņu tēraudu vai tā dēvētos "termoprofilus".

Lokšņu tērauds ir plāna galvanizēta tērauda loksne, kuru izmanto ārsienu un fasāžu ražošanai. Šā tērauda stiprība un labā elastība ļauj ražot vieglas, plānas loksnes, kas vienlaikus ir stingras un izturīgas. Lokšņu tērauda ražotāji parasti piedāvā standartaražojumus, un tas padara saliekamo māju ražošanu diezgan darbietilpīgu. Igaunijai un dažām kaimiņvalstīm, kur būvniecības nozarē ir darbaspēka trūkums, tas rada grūtības.

Lai mēģinātu pārvarēt šīs problēmas, Loodesystem Ltd nolēma izstrādāt jaunu lokšņu tērauda ražošanas līniju. Lai mazinātu šā pētniecības un attīstības projekta iespējamus ekonomiskos un tehnoloģiskos riskus, Loodesystem nolēma pieteikties struktūrfondu grantam caur nacionālās uzņēmējdarbības aģentūru Enterprise Estonia (EAS).

Partnerība

Loodesystem inženieri apkopoja un analizēja laukizpētes datus, lai konstatētu, kuri galvenie faktori kavē ātrāku saliekamo māju montāžu. Analīzes rezultāti atklāja, kādas termoprofilu papildfunkcijas palīdzētu montēt elementus ātrāk nekā ar citiem piedāvātajiem termoprofiliem.

Ražošanas līniju izstrādāja partnerībā ar somu uzņēmumu Oy Samesor, tirgus līderi šajā jomā. Jaunās Loodesystem piedāvātās idejas partneri īstenoja deviņu mēnešu laikā.

Jaunā ražošanas līnija.

Projekts: Inovatīvas lokšņu tērauda ražošanas līnijas izstrāde
Programma: 1. Mērķa programma (2. prioritāte – "Uzņēmumu konkurētspēja")
Kopējās izmaksas: € 261 223
ES ieguldījums: € 104 486
Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)
Īstenošanas periods: no 2004. gada decembra līdz 2005. gada septembrim

Kontaktpersona:
Mr Raul Loomets
Loodesystem Ltd
Katusepapi 10a
11412 Tallinn
Estonia

Tālrunis: (372) 601 19 14
info@loodesystem.ee

<http://www.loodesystem.ee>

Jauno inovatīvo līniju (sauktu par "joslu rullēšanas formēšanas līniju") testēja 2005. gada pirmajā ceturksnī, mazāk nekā gadu pēc sākotnējās vajadzīgo funkciju analīzes.

Šāds izstrādes temps nebūtu iespējams bez sadarbības ar Enterprise Estonia un struktūrfondu atbalsta. Šā projekta ekonomiskie un tehnoloģiskie riski MVU būtu pārāk ierobežojoši.

Ātrāk un lētāk

Loodesystem Ltd ir izstrādājis patentētu inovatīvu lokšņu tērauda ražošanas līniju ar CAD/CAM programmatūru. Tā aprīkota ar vairākām papildu operācijām, kas saīsina sienas elementa izgatavošanas laiku. Papildu operācijas ir unikālas un piedāvā klientiem nesalīdzināmu funkcionalitāti.

Izmantojot Loodesystem lokšņu tēraudu, sienas elementa izgatavošana:

- ir par 20–40 % ātrāka, nekā ar jebkuru konkurējošu lokšņu tērauda ražojumu;
- prasa mazāk darba montāžai nekā jebkurš konkurējošs lokšņu tērauda ražojums.

Jaunie ražojumi ir piesaistījuši potenciālu klientu uzmanību dažādās Eiropas daļās. Loodesystem jau sācis eksportēt ražojumus uz Ukrainu un ir atradis jaunus partnerus, galvenokārt būvfirmas, Baltijas jūras reģionā un Spānijā.

Francija/Grieķija/Itālija/Spānija/Maroka/Tunisija

Vidusjūras baseins, laboratorija inovācijām enerģētikā

Augot bažām par vidi un klimatu, Vidusjūras baseins izceļas ar savu salu, kalnu un pilsētteritoriju dažādību, kas veicina daudzveidīgu pieredzi atjaunojamo enerģijas veidu kā papildu elektroenerģijas avotu izmantošanā. Pāreja uz atjaunojamiem enerģijas veidiem ir svarīgs siltumnīcefekta apkarošanas un elektroenerģijas ražošanas decentralizācijas elements. Tādēļ sadarbība Vidusjūras reģionu līmenī partnerību un tiklu ietvaros dod tādus labumus kā zināšanu apmaiņa, efektīvāko energosistēmu izvēle noteiktā kontekstā un piemēroti lēmumi telpiskās plānošanas jomā, un tai pašā laikā palīdz sasniegt mērķus, kas izvirzīti Kioto protokolā un Eiropas Savienības Baltajā grāmatā par enerģētiku. Vēl viens mērķis ir padarīt konkurētspējīgāku šobrīd dārgo atjaunojamo enerģijas avotu, jo īpaši fotogalvaniskās enerģijas un kurināmā elementu izmantošanu.

Ziemeļu krasts/dienvidu krasts

Šāda rakstura apsvērumi bija pamatā nesen Francijas Provansas-Alpu-Kortdazīras (PACA) reģionā Eiropas *Interreg IIIB Medocc* (¹) programmas ietvaros uzsāktajam projektam *Emergence* (²) 2010. Tā mērķis ir nodrošināt drošu un nepārtrauktu enerģijas piegādi ar decentralizētu ražošanu no atjaunojamiem enerģijas avotiem, turpmāk iesaistot dalībteritorijas integrācijas procesā, kura mērķis ir radīt rītdienas enerģijas tirgu.

Projekta *Emergence 2010* partneri ir Baleāru salu Tirdzniecības, rūpniecības un enerģētikas kamera (Spānija), *Cagliari* province (Sardīnija, Itālija), *Caltanissetta* reģionālā province (Sicīlija, Itālija),

Fotogalvaniskās šūnas: pieredzes apmaiņa par atjaunojamiem enerģijas avotiem ir projekta *Emergence 2010* daļa.

Dodécane prefektūra un Atjaunojamo enerģijas avotu centrs (CRES) (Grieķija), bet no Vidusjūras dienvidu krasta – Atjaunojamo enerģijas veidu attīstības centrs (CDER, Maroka) un Nacionālā energokontroles aģentūra (ANME, Tunisija).

No “pieturpunktiem” līdz “paraugpiemēriem”

Sākumposmā (no 2006. gada jūnija līdz decembrim) pēc atklāšanas seminārā nolemtas stingras metodikas katrs partneris ar CRES izstrādātas datorprogrammatūras palīdzību izvēlējās energosistēmas un izpētes jomas, ko iesniegt kopīgam vērtējumam, tika noteiktas iesaistītās jomas un dalībnieki, uzsākti tehniski un ekonomiski pētījumi, izveidota adrešu grāmata un tīmekļa vietne, turklāt PACA sastādīja sākotnēju sarakstu ar paredzēto tehnoloģiju attīstīšanas “pieturpunktiem”.

Otrajā posmā (no 2007. gada janvāra līdz jūnijam) paredzēts demonstrēt piemēru pētījumus un stratēģijas, pēc CRES veiktas validēšanas un saskaņā ar CRES veidotu ceļvedi darboties projektu īstenošanas vietās, kā arī apmainīties ar viedokļiem par minētajiem pieturas punktiem.

Visbeidzot, trešajā posmā, no 2007. gada jūlija līdz 2008. gada aprīlim, paredzēts detaļās specificēt, kā būtu jāuzsāk katra partnera ierosinātā “paraugpiemēra” projekta realizācija (iespējams, pilnā apmērā). Tiks novērtēta iespējama darbības uzsākšana un attiecīgais ES atbalsts, arī struktūrfondu jaunā mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” programmu ietvaros. Projekts beigsies ar noslēguma semināru un oficiāla ziņojuma sastādīšanu.

Alternatīvās enerģijas iedestīšana

Papildus pētījumiem projektam *Emergence 2010* jāveicina izaugsmes centru radīšana tādās vietās, kur ekonomisko darbību apgrūtina energoapgādes izolētība, vajadzība pēc īpaša decentralizēta enerģijas avota vai kādas specifiskas prasības.

Projekts: *Emergence 2010*

Programma: *Interreg IIIB Medocc*, 2. ass, 1. pasākums

Kopējās izmaksas: € 1 210 000

ES ieguldījums: € 722 500

Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)

Īstenošanas periods: no 2006. gada 1. jūlija līdz 2008. gada 30. jūnijam

Kontaktpersona:

Région Provence-Alpes-Côte d'Azur

Mireille Pile, Managing Director for Environment

Sustainable Development and Agriculture

Hôtel de Région, 27 Place Jules Guesde

F-13481 Marseille cedex 20

Tālr. (33) 491 57 52 08

Fakss (33) 491 57 53 07

mpile@regionpaca.fr

http://www5.regionpaca.fr/

¹ *Interreg IIIB*: starptautiskā sadarbība (2000–2006). *Medocc*: Vidusjūras reģiona rietumi.

² *Emergence*: *Etudes en Méditerranée pour les Energies Renouvelables Garantissant l'Électrification de Noyaux de Croissance Écologique*.

Glosārijs

Kohēzijas fonds. Kohēzijas fonda saņēmējas valstis ir dalībvalstis, kuru nacionālais kopienākums ir mazāks par 90 % un no tā līdzfinansē projektus transporta un vides jomās, arī Eiropas tīklus (*TEN*), energoefektivitātes pasākumus un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšanu. Laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam dalībvalstu pārvaldītu programmu ietvaros Kohēzijas fondā būs pieejami € 69,6 miljardi.

http://ec.europa.eu/info/region/innovation/regiostars_en.htm

Mērķis **“Konverģence”**. Laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam šā mērķa jēga ir aktivizēt izaugsmi veicinošus apstākļus un faktorus, kas nodrošinātu īstu konverģenci mazāk attīstītajām dalībvalstīm un reģioniem. 17 dalībvalstīs šis mērķis attiecas uz 84 reģioniem ar 154 miljoniem iedzīvotāju, kur iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu cilvēku ir mazāks nekā 75 % no Kopienas vidējā IKP uz vienu cilvēku, un, orientējoties uz darbības izbeigšanu, vēl uz 16 reģioniem ar 16,4 miljoniem iedzīvotāju, kur paplašinātās ES statistiskā efekta dēļ IKP tikai mazliet pārsniedz sliekšni. Mērķa “Konverģence” ietvaros pieejamā kopējā summa ir € 279,8 miljardi, kas ir 81,5 % no kopējā finansējuma. Tas ir sadalīts šādi: € 199,3 miljardi konverģences reģioniem, € 13,9 miljardi ir rezervēti reģioniem, kur paredzēts atbalstu slēgt, un € 9,6 miljardi Kohēzijas fondam ES 15 dalībvalstīs.

CSG. Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādnes (Community strategic guidelines for cohesion – CSG) nodrošina norādījumu sistēmu struktūrfondu intervencei. Pamatojoties uz Eiropas Komisijas priekšlikumu, Padome un Eiropas Parlaments 2006. gada oktobrī pieņēma CSG laika periodam no 2007. līdz 2013. gadam.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/index_en.htm

ERAF. Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) kopā ar Kohēzijas fondu un Eiropas Sociālo fondu ir viens no ES kohēzijas politikas trim finanšu instrumentiem un galvenais finanšu avots reģionu endogēnā potenciāla attīstīšanai. No 1975. gadā izveidotā ERAF iespējams līdzfinansēt rezultatīvas investīcijas, uzņēmējdarbību, transporta un vides infrastruktūru, pētniecības un tehnoloģiju attīstību, inovācijas, informācijas sabiedrību, ilgtspējīgu attīstību un citus pasākumus. Konkrētās ERDF atbalsta prioritātes ir noteiktas daudzgadu programmās, kuras kopīgi pārvalda Komisija, dalībvalstis un reģioni.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/index_en.htm

ESF. Eiropas Sociālais fonds (ESF), kuru izveidoja 1957. gadā, ir viens no Eiropas Savienības trim kohēzijas instrumentiem un galvenais avots ES finansiālam atbalstam nodarbinātības un cilvēkresursu attīstībai.

http://ec.europa.eu/employment_social/esf2000/introduction_en.html

Mērķis **“Eiropas teritoriālā sadarbība”**. Agrākās Kopienas iniciatīvas *Interreg* pieeju atbalstīs mērķis “Eiropas teritoriālā sadarbība”, stimulējot pārrobežu, transnacionālu un starpreģionālu sadarbību. Tas saņem finansējumu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un apmēram 80 sadarbības programmu līdzfinansēšanai ir piešķirti € 7,85 miljardi.

http://ec.europa.eu/regional_policy/interreg3/index_en.htm

Jauninājumi. Laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam ES 15 dalībvalstu 156 atbilstīgajos reģionos finansējumu saņēma apmēram 181 reģionālā jauninājumu programma. Mērķis bija testēt tādas jaunas pieejas un rīcības, kas sekmju gadījumā varētu uzlabot darbības programmu kvalitāti. Šis risks uzņēmšanās “laboratorijas” pievēršās reģionu ekonomikas stiprināšanai, pamatojoties uz zināšanām un tehnoloģiskām inovācijām, lietojot informācijas sabiedrībai kalpot reģionu vajadzībām un veicinot ilgtspējīgu attīstību.

Integrētās pamatnostādnes attiecībā uz izaugsmi un darba vietām. Eiropadome 2005. gada pavasarī, vērtējot Lisabonas stratēģijas sasniegumus laikā līdz 2004. gadam, vienojās mainīt kopīgo izaugsmes un nodarbinātības centienu virzienu. Integrētās pamatnostādnes aptver 23 pasākumus, un pārvaldības ciklā laikposmam no 2005. līdz 2008. gadam ir ietverts strukturālo rādītāju komplekss un gadskārtēji ziņojumi par valstu reformu programmu virzību.

Galvenās programmas. Šis termins tiek lietots, runājot par 450 ERAF, ESF un Kohēzijas fonda finansētām mērķu “Konverģence” un “Reģionālā konkurētspēja un nodarbinātība” programmām laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam.

Valstu reformu programmas. Kopš laika, kad Eiropadome 2005. gada jūnijā apstiprināja jauno integrēto pamatnostādņu paketi, dalībvalstīm ar VRP palīdzību ir jāapzina savas prioritātes un jāapmainās ar labu praksi svarīgāko ekonomikas uzdevumu pildīšanā. VRP izklāsta dalībvalstu stratēģijas ilgtermiņa ilgtspējīgas izaugsmes, augsta nodarbinātības līmeņa un taisnīgas un integrētas sabiedrības sasniegšanai. Pavasara Eiropadomes sanāksmē katrai dalībvalstij jāiesniedz ikgadējais ziņojums par programmu īstenošanā panākto virzību.

Valstu pamatstratēģijas. Plānojot struktūrfondu intervenci laika periodam no 2007. līdz 2013. gadam, dalībvalstīm jāiesniedz sava pamatstratēģija, kas nodrošina intervenču atbilstību Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņēm.

Darbības programma. Dalībvalsts iesniegts un Komisijas pieņemts dokuments, kurā izklāstīta attīstības stratēģija ar saskaņotu prioritāšu kopumu, kuru paredzēts īstenot ar kāda fonda, vai,

mērķa "Konverģence" gadījumā, ar Kohēzijas fonda un ERAF palīdzību.

Mērķis **"Reģionālā konkurētspēja un nodarbinātība"**. Laikposmā starp 2007. un 2013. gadu šis mērķis paredz reģionu konkurētspējas un pievilcības vairošanu, kā arī nodarbinātības celšanu reģionos, izmantojot divējādu pieeju. Pirmkārt, attīstības programmas palīdzēs reģioniem sagatavoties ekonomiskām pārmaiņām ar inovāciju palīdzību un tās veicināt; atbalstīt uz zināšanām balstītu sabiedrību, uzņēmējdarbības garu, vides aizsardzību un uzlabot piekļuvi reģioniem. Otrkārt, darbaspēka pielāgošanās spēju celšana un ieguldījumi cilvēkresursu attīstībā palīdzēs radīt vairāk un labākas darbavietas. Mērķis aptver visus reģionus 19 dalībvalstīs, uz kurām neattiecas mērķis "Konverģence", atbilstīgi ir 168 reģioni ar 314 miljoniem iedzīvotāju. Summa € 54,9 miljardi, no kuriem € 11,4 miljardi paredzēti pakāpeniskas attiecināšanas reģioniem, ir nedaudz mazāka par 16 % no kopējā piešķiruma.

Reģioni ekonomiskām pārmaiņām. Komisijas priekšlikumi labas prakses apmaiņas veicināšanai starpreģionu sadarbības kontekstā 2007.–2013. gadam tika izklāstīti Komisijas 2006. gada 8. novembra Paziņojumā (2006) 675.

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/index_en.cfm

Urban II. Kopienas iniciatīva *Urban II* (2000.–2006.) ir īpašs instruments pilsētu rajonu atjaunošanai. Iniciatīvas *Urban II* uzdevums ir pārvarēt problēmas šajos rajonos un vairot pilsētu pievilcību. Finansējumu no ERAF kopējā € 730 miljonu budžeta saņēmušas septiņdesmit Eiropas pilsētas. Iniciatīva integrēti risina vairākus tāds aspektus kā piekļuves atvieglošana darbvietām un mācībām, atbalsts kultūras potenciālam un fiziskās un vides atjaunošanas veicināšana.

Urbact: ERAF līdzfinansētās programmas *Urbact* pamatā ir Kopienas iniciatīvas *Urban* programmās iesaistīto Eiropas pilsētu tīkls. *Urbact* atbalsta pieredzes apmaiņu un dalībnieku mācīšanos no līdzbiedriem. Finansēts daudz pasākumu, arī 30 tīklu izveidošana konkrētos pilsētpolitikas tematos, tajos apvienojot no astoņām līdz pat divdesmit pilsētām. Nākamais posms būs pieejams visām pilsētām 27 dalībvalstīs.

<http://www.urbact.eu/>

Inforegio

Pārskatam par ES reģionālo politiku Eiropā iepazīstieties ar *Inforegio* vietni

http://ec.europa.eu/regional_policy
regio-info@ec.europa.eu

Publikāciju birojs
Publications.europa.eu

ISBN 92-79-04539-3

9 789279 045394